

B A 3rd Sem/2017
General

2017

ECONOMICS

(General)

(Money, Banking and Finance)

Full Marks : 80

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

Answer either in English or in Assamese

1. Answer the following questions : 1×10=10

তলৰ প্রশ্নবোৰৰ উত্তৰ লিখা :

(a) Who is the propounder of cash transaction approach?

মুদ্রাৰ নগদ লেনদেন তত্ত্বৰ প্রবর্তক কোন ?

(b) What is meant by bank depo: ?

বেংক আমানত বুলিলে কি বুজা ?

(2)

(c) What is a financial market?

বিত্তীয় বজাৰ মানে কি ?

(d) Give one example of a commercial bank.

বাণিজ্যিক বেংকৰ এটা উদাহৰণ লিখা।

(e) Write one objective of credit control.

ঋণ নিয়ন্ত্ৰণৰ এটা উদ্দেশ্য লিখা।

(f) What is the Balance Sheet of a commercial bank?

বাণিজ্যিক বেংকৰ সমতা তালিকা মানে কি ?

(g) Who has given the equation $P = \frac{M}{KT}$?

$P = \frac{M}{KT}$ সমীকৰণটো কোনে আগবঢ়াইছে ?

(h) What is the most important function of the central bank?

কেন্দ্ৰীয় বেংকৰ আটাইতকৈ গুৰুত্বপূৰ্ণ কাৰ্যটো কি ?

8A/13

(Continued) 8A/13

(3)

(i) Mention one method to control trade cycle.

বাণিজ্য চক্ৰ নিয়ন্ত্ৰণ কৰিবলৈ এটা উপায় উল্লেখ কৰা।

(j) Write one characteristic of money market.

মুদ্রা বজাৰৰ এটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

2. Answer the following questions :

2×5=10

তলৰ প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ লিখা :

(a) Write two causes of business cycle.

বাণিজ্য চক্ৰৰ দুটা কাৰণ লিখা।

(b) State any two functions of financial system.

বিত্তীয় ব্যৱস্থাৰ যি কোনো দুটা কাৰ্য লিখা।

(c) Define capital market.

মূলধন বজাৰৰ সংজ্ঞা লিখা।

(d) Write two characteristics of under-developed money market.

অনুমত মুদ্রা বজাৰৰ দুটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

(Turn Over)

(4)

- (e) Write two functions of a commercial bank.

বাণিজ্যিক বেংকৰ দুটা কাৰ্য লিখা।

3. Answer any four of the following questions :

5×4=20

তলৰ যি কোনো চাৰিটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ লিখা :

- (a) Briefly discuss the differences between money market and capital market.

মুদ্রা বজাৰ আৰু মূলধন বজাৰৰ পাৰ্থক্যবোৰ চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰা।

- (b) Why is the central bank called 'lender of the last resort'?

কেন্দ্ৰীয় বেংকক কিয় 'শেষ পৰ্যায়ৰ ঋণদাতা' বুলি কোৱা হয়?

- (c) Mention the limitations of monetary policy.

মুদ্রানীতিৰ সীমাবদ্ধতাসমূহ উল্লেখ কৰা।

- (d) What are the objectives of credit control by the central bank?

কেন্দ্ৰীয় বেংকৰ ঋণ নিয়ন্ত্ৰণৰ উদ্দেশ্যসমূহ কি কি?

(5)

- (e) Discuss the various selective credit control measures of the central bank.

কেন্দ্ৰীয় বেংকৰ গুণবাচক/নিৰ্বাচিত ঋণ নিয়ন্ত্ৰণ ব্যৱহাৰবোৰ ব্যাখ্যা কৰা।

- (f) Critically discuss Hawtrey's theory of trade cycle.

হাট্ৰে আগবঢ়োৱা বাণিজ্য চক্ৰৰ তত্ত্বটোৰ আলোচনা আগবঢ়োৱা।

4. Answer any four of the following questions :

10×4=40

তলৰ যি কোনো চাৰিটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ লিখা :

- (a) Discuss in detail the quantity theory of money given by Fisher.

ফিচাৰে আগবঢ়োৱা মুদ্রাৰ পৰিমাণ তত্ত্বটো বহুলাই আলোচনা কৰা।

- (b) Explain the process of credit creation by commercial banks.

বাণিজ্যিক বেংকৰ ঋণ সৃষ্টিৰ প্ৰক্ৰিয়াটো ব্যাখ্যা কৰা।

(6)

- (c) Discuss in detail the various phases of a business cycle with the help of a diagram.

চিত্ৰৰ সহায়ত বাণিজ্য চক্ৰৰ পৰ্যায়সমূহ বহুলাই আলোচনা কৰা।

- (d) What are the functions of a central bank? Discuss in detail.

কেন্দ্ৰীয় বেংকৰ কাৰ্যসমূহ কি কি? বহুলাই আলোচনা কৰা।

- (e) Discuss the objectives of monetary policy in underdeveloped countries.

অনুন্নত দেশবোৰত মুদ্রানীতিৰ উদ্দেশ্যসমূহ আলোচনা কৰা।

- (f) Discuss the assets and liabilities of a commercial bank.

বাণিজ্যিক বেংকৰ দেনা-পাওনাৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

- (g) Explain the functions and importance of stock market.

ষ্টক বজাৰৰ কাৰ্যসমূহ আৰু গুৰুত্ব ব্যাখ্যা কৰা।

(7)

- (h) Explain why Cambridge approach to quantity theory of money is superior to the Fisherian approach.

মুদ্রাৰ পৰিমাণ তত্ত্বৰ কেম্ব্ৰিজ ধাৰাটো ফিচাৰৰ ধাৰাতকৈ কিয় উন্নত, ব্যাখ্যা কৰা।

2 0 1 7

EDUCATION

(General)

Full Marks : 80

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

Answer either in English or in Assamese

- 1. Write very short answers : 1×10=10**

অতি চমু উত্তৰ লিখা :

- (a) What is monitorial system?**

মনিটৰিয়েল প্ৰথা কি ?

- (b) Which educational clause mentioned in the Charter Act of 1813 led to the start of modern education system in India?**

১৮১৩ চনৰ চাৰ্টাৰ আইনত উল্লেখ কৰা কোনটো দফাই
ভাৰতত আধুনিক শিক্ষাৰ আৰম্ভণী কৰিছিল ?

- (c) In which year was the Hartog Committee appointed?**

কোন বছৰত হাৰ্টগ কমিটি নিয়োগ কৰা হৈছিল ?

(2)

- (d) Who was the Chairman of the Wardha Education Conference, 1937?

১৯৩৭ চনৰ ৱাৰ্ধা শিক্ষা সন্মিলনৰ অধ্যক্ষ কোন আছিল ?

- (e) In which year was the Ramamurti Review Committee formed?

কোন বছৰত ৰামমূৰ্তি পুনৰীক্ষণ কমিটি গঠন হৈছিল ?

- (f) In which year was the first Elementary Education Act passed in Assam?

কোন বছৰত অসমত প্ৰথমখন প্ৰাথমিক শিক্ষা আইন গৃহীত হৈছিল ?

- (g) Which is the first university of Assam?

অসমৰ প্ৰথমখন বিশ্ববিদ্যালয়ৰ নাম কি ?

- (h) Mention one of the important problems of primary education.

প্ৰাথমিক শিক্ষাৰ এটা মুখ্য সমস্যা উল্লেখ কৰা।

- (i) Mention any one cause of failure of basic education.

বুনিয়াদী শিক্ষাৰ অকৃতকাৰ্যতাৰ যি কোনো এটা কাৰণ উল্লেখ কৰা।

(3)

- (j) In which year was the Radhakrishnan Commission formed?

কোন বছৰত ৰাধাকৃষ্ণণ আয়োগ গঠন হৈছিল ?

2. Write very short answers (any five) : 2×5=10

অতি চমু উত্তৰ লিখা (যি কোনো পাঁচটা) :

- (a) Write two characteristics of Buddhist system of education

বৌদ্ধ যুগৰ শিক্ষাৰ দুটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

- (b) Write two merits of Vedic system of education.

বৈদিক শিক্ষাৰ দুটা সুফল লিখা।

- (c) Mention two centres of Muslim system of education.

মুছলমান যুগৰ শিক্ষাৰ দুটা কেন্দ্ৰৰ নাম উল্লেখ কৰা।

- (d) What is grant-in-aid system?

সহায়ক অনুদান ব্যৱস্থা কাক বোলে ?

- (e) Write two problems of women education in Assam.

অসমৰ মহিলা শিক্ষাৰ দুটা সমস্যাৰ বিষয়ে লিখা।

(4)

- (f) Mention two objectives of National Policy of Education of 1986 for universalization of elementary education.

প্ৰাথমিক শিক্ষাৰ সাৰ্বজনীনকৰণৰ ক্ষেত্ৰত ১৯৮৬ চনৰ
ৰাষ্ট্ৰীয় শিক্ষানীতিৰ দুটা উদ্দেশ্য উল্লেখ কৰা।

- (g) Write two characteristics of Gokhale's Educational Bill.

গোখলেৰ শিক্ষা সম্পৰ্কীয় বিলৰ দুটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

3. Write short notes on (any four) : $5 \times 4 = 20$

চমু টোকা লিখা (যি কোনো চাৰিটা) :

- (a) Method of teaching in Buddhist system of education

বৌদ্ধ যুগৰ শিক্ষা ব্যৱস্থাৰ শিক্ষণ পদ্ধতি

- (b) Causes of controversy between Anglicists and Classicists

প্ৰাচ্যপন্থী আৰু পাশ্চাত্যপন্থীৰ মাজৰ বিবাদৰ কাৰণ

- (c) Recommendations of the Hunter Commission on primary education

হান্টাৰ আয়োগৰ প্ৰাথমিক শিক্ষা সম্পৰ্কীয় পৰামৰ্শ

(5)

- (d) Recommendations of the Sadler Commission, 1917 for university education

১৯১৭ চনৰ ছেডলাৰ আয়োগৰ বিশ্ববিদ্যালয় শিক্ষা
সম্পৰ্কীয় পৰামৰ্শ

- (e) Merits of Gandhiji's basic education

গান্ধীজীৰ বুনয়াদী শিক্ষাৰ সুফল

- (f) Recommendations of the Janardhana Reddy Committee of 1991-1992

১৯৯১-১৯৯২ চনৰ জনাৰ্দন ৰেড্ডি কমিটিৰ পৰামৰ্শ

Answer the following questions :

$10 \times 4 = 40$

তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখা :

4. Write the objectives of Muslim education system. Discuss the development of women education during Muslim period. $4+6=10$

মুছলমান যুগৰ শিক্ষাৰ উদ্দেশ্যসমূহ লিখা। মুছলমান যুগত
স্ত্ৰীশিক্ষাৰ বিকাশ সম্বন্ধে আলোচনা কৰা।

Or / অথবা

Discuss the main characteristics of Vedic system of education in India. 10

ভাৰতৰ বৈদিক শিক্ষা ব্যৱস্থাৰ মূল বৈশিষ্ট্যসমূহ আলোচনা কৰা।

(6)

5. What are the main suggestions of Wood's Despatch? How far these suggestions help in the development of education in India? 6+4=10

উডৰ নিৰ্দেশনামাৰ মূল পৰামৰ্শসমূহ কি কি? ভাৰতীয় শিক্ষাৰ বিকাশত এই পৰামৰ্শসমূহে কিদৰে সহায় কৰিছিল?

Or / অথবা

Discuss the recommendations of Lord Curzon's Educational Policy of 1904 regarding secondary education. 10

মাধ্যমিক শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত লৰ্ড কাৰ্জনৰ ১৯০৪ চনৰ শিক্ষা আঁচনিৰ বিষয়ে পৰামৰ্শসমূহ আলোচনা কৰা।

6. Write about the recommendations of the Radhakrishnan Commission regarding aims of university education. Discuss its impact on university education. 10

ৰাধাকৃষ্ণণ আয়োগৰ বিশ্ববিদ্যালয় শিক্ষাৰ লক্ষ্য সম্পৰ্কীয় পৰামৰ্শসমূহ লিখা। বিশ্ববিদ্যালয় শিক্ষাত ইয়াৰ প্ৰভাৱ সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।

Or / অথবা

Discuss the recommendations of the Indian University Commission, 1948 on the objectives of higher education in India. 10

ভাৰতৰ উচ্চশিক্ষাৰ উদ্দেশ্য সম্বন্ধে ১৯৪৮ চনৰ ভাৰতীয় বিশ্ববিদ্যালয় আয়োগে আগবঢ়োৱা পৰামৰ্শাৱলীৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

(7)

7. Mention the important recommendations of the Kothari Commission of 1964-1966 on the structure of education. 10

শিক্ষাৰ গাঁথনি সম্পৰ্কত ১৯৬৪-১৯৬৬ চনৰ কোঠাৰী আয়োগৰ মুখ্য পৰামৰ্শসমূহ উল্লেখ কৰা।

Or / অথবা

Trace the development of secondary education in Assam after Independence. 10

অসমত স্বাধীনতাৰ পিছত মাধ্যমিক শিক্ষাৰ বিকাশ সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।

2 0 1 7

HISTORY

(General)

[History of India (1206-1757)]

Full Marks : 80

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

Answer either in English or in Assamese

1. Answer the following questions in *one word*
or in *one sentence* : 1×10=10

তলত দিয়া প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ এটা শব্দ বা এটা বাক্যত দিয়া :

- (a) Who was the first ruler of the Mamluk
(Slave) dynasty?

মামলুক (দাস) বংশৰ প্ৰথমজনা শাসক কোন আছিল ?

- (b) Who is the author of *Rihla*?

‘ৰিহ্লা’ কোনে ৰচনা কৰিছিল ?

- (c) Who was the first woman ruler of Delhi?

দিল্লীৰ প্ৰথম মহিলা শাসক কোন আছিল ?

- (d) What is ‘Huliya’?

‘হুলিয়া’ কি ?

- (e) Who was the author of *Shahnameh*?
'শাহনামা' কোনে বচনা কৰিছিল?
- (f) In which year did Timur invade India?
তাইমুৰে কোন চনত ভাৰতবৰ্ষ আক্ৰমণ কৰিছিল?
- (g) Who defeated Hemu in the Second Battle of Panipat?
দ্বিতীয় পানিপতৰ যুদ্ধত হিমুক কোনে পৰাস্ত কৰিছিল?
- (h) Who founded the Bahmani Kingdom?
বাহমণী ৰাজ্য কোনে প্রতিষ্ঠা কৰিছিল?
- (i) Who was the last Guru of the Sikhs?
শিখসকলৰ সৰ্বশেষ গুৰুজনা কোন আছিল?
- (j) Which Mughal General invaded Assam in 1662?
১৬৬২ চনত কোনজন মোগল সেনাপতিয়ে অসম আক্ৰমণ কৰিছিল?

2. Answer the following questions in brief :

2×5=10

নিম্নলিখিত প্ৰশ্নসমূহৰ চমুকৈ উত্তৰ দিয়া :

- (a) What was the nature of the State under the Delhi Sultanate?
দিল্লী ছল্তানতৰ শাসনকালত ৰাজ্যখনৰ শাসনৰ প্ৰকৃতি কেনে আছিল?
- (b) Who was Kabir?
কবীৰ কোন আছিল?

- (c) What is the Khalsa?

খাল্চা মানে কি?

- (d) Name two architectural features that emerged during the period of the Delhi Sultanate.

দিল্লী ছল্তানতৰ কালছোৱাত স্থাপত্য শিল্পৰ দুটা নতুন বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।

- (e) Name two Sufi Saints of the Chisti Silsilah.

চিষ্টি চিল্চিলাৰ দুগৰাকী ছুফি মহাপুৰুষৰ নাম লিখা।

3. Write short notes on any four of the following : 5×4=20

নিম্নলিখিত যি কোনো চাৰিটা বিষয়ৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা :

- (a) Babur

বাবৰ

- (b) Humayun's relation with Sher Shah Suri

হুমায়ুণ আৰু শেৰ শাহ ছুৰিৰ সম্বন্ধ

- (c) Mahmud Gawan

মাহমুদ গাৱাণ

- (d) Krishnadeva Raya

কৃষ্ণদেৱ ৰায়

- (e) Nadir Shah

নাদিৰ শাহ

- (f) Battle of Buxar

বুজাৰৰ যুদ্ধ

4. Answer any four of the following : 10×4=40

নিম্নলিখিত যি কোনো চাৰিটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Discuss the importance of archaeological sources of Medieval Indian History.

মধ্যযুগৰ ভাৰতৰ ইতিহাসৰ প্ৰত্নতাত্ত্বিক উৎসসমূহৰ গুৰুত্ব আলোচনা কৰা।

(b) Discuss the military activities of Alauddin Khilji.

আলাউদ্দিন খিলজীৰ সামৰিক কাৰ্য্যকলাপসমূহ আলোচনা কৰা।

(c) Critically estimate Akbar's religious policy.

আকবৰৰ ধৰ্মীয় নীতি মূল্যায়ন কৰা।

(d) Examine the causes for the downfall of the Marathas.

মাৰাঠাসকলৰ পতনৰ কাৰণসমূহ আলোচনা কৰা।

(e) Discuss the administrative system of the Vijayanagara Kingdom.

বিজয়নগৰ ৰাজ্যৰ শাসনপ্ৰণালী আলোচনা কৰা।

(f) Give an account of the circumstances leading to the Battle of Plassey.

পলাচীৰ যুদ্ধ কি পৰিস্থিতিৰ পৰিপ্ৰেক্ষিতত সংঘটিত হৈছিল বৰ্ণনা কৰা।

2017

GEOGRAPHY

(General)

(Human Geography)

Full Marks : 40

Time : 2 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

Answer either in English or in Assamese

1. Answer the following questions : 1×4=4

তলৰ প্ৰশ্নকেইটাৰ উত্তৰ লিখা :

(a) "The study of the nature and distribution of the relationships between geographical environment and human activities and qualities."

Who proposed the above definition of Human Geography?

"মানৱ ভূগোলে প্ৰকৃতিক অধ্যয়ন কৰাৰ লগতে ভৌগোলিক পৰিবেশ আৰু মানৱকাৰ্যৰ মাজত থকা সম্পৰ্কৰ বিতৰণ আদিৰ কথাও অধ্যয়ন কৰে।"

মানৱ ভূগোলৰ উপৰোক্ত সংজ্ঞাটো কোনে আগবঢ়ায় ?

(2)

(b) What do you mean by soil erosion?

মাটিৰ খনন বুলিলে কি বুজা ?

(c) What do you mean by Industrial Revolution?

শিল্প বিপ্লব বুলিলে কি বুজা ?

(d) What is transhumance?

ঋতু প্ৰবাস কি ?

2. Answer any *three* of the following questions :

তলত দিয়া যি কোনো তিনিটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ লিখা : $2 \times 3 = 6$

(a) What do you mean by deforestation?

নিৰ্বননীকৰণ বুলিলে কি বুজা ?

(b) What is population explosion?

জনবিস্ফোৰণ বুলিলে কি বুজা ?

(c) What do you mean by man-land ratio?

মানুহ আৰু ভূমিৰ অনুপাত বুলিলে কি বুজা ?

(d) What is tourist town?

পৰ্যটন চহৰ বুলিলে কি বুজা ?

(Continued)

(3)

3. Write short notes on any *two* of the following : $5 \times 2 = 10$

তলৰ যি কোনো দুটাৰ বিষয়ে চমু টোকা লিখা :

(a) Meaning of Human Geography

মানব ভূগোলৰ অৰ্থ

(b) Human activities in plains

সমভূমি অঞ্চলত মানুহৰ কামকাজ

(c) Concept of overpopulation

অধিক জনসংখ্যাৰ ধাৰণা

4. Answer any *two* of the following questions :

তলত দিয়া যি কোনো দুটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ লিখা : $10 \times 2 = 20$

(a) What do you mean by Determinism and Possibilism? Discuss with examples.

$6 + 4 = 10$

নিৰ্ধাৰণবাদ বা নিয়ন্ত্ৰণবাদ আৰু সম্ভাৰনাবাদ বুলিলে কি বুজা ? উদাহৰণসহ আলোচনা কৰা ।

(b) Discuss the causes of population growth in the world. 10

পৃথিৱীৰ জনসংখ্যা বৃদ্ধিৰ কাৰণসমূহ আলোচনা কৰা ।

(c) What is urban settlement? Discuss the factors influencing urban settlement.

$2 + 8 = 10$

পৌৰ বসতি কি ? পৌৰ বসতিত প্ৰভাৱ পেলাৱা কাৰকসমূহ আলোচনা কৰা ।

2017

POLITICAL SCIENCE

(General)

Full Marks : 80

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

Answer either in English or in Assamese

OPTION—I

(Politics in India—I)

1. Answer the following as directed : 1×10=10

নিৰ্দেশানুসৰি তলত দিয়াসমূহৰ উত্তৰ লিখা :

(a) India is a 'Union of States'.

(Write True or False)

ভাৰতবৰ্ষ এখন 'ৰাজ্যসমূহৰ সংঘ'।

(শুদ্ধ নে অশুদ্ধ লিখা)

(2)

(b) In which year was the Quit India Resolution adopted?

ভাৰত ত্যাগ প্ৰস্তাৱ কোন চনত লোৱা হৈছিল ?

(c) Who is the author of the book, *The Indian Constitution : Cornerstone of a Nation*?

The Indian Constitution : Cornerstone of a Nation নামৰ গ্ৰন্থখনৰ লিখক কোন ?

(i) D. D. Basu

ডি. ডি. বসু

(ii) Granville Austin

গ্ৰেনভিল্ অষ্টিন

(iii) Morris Jones

মৰিচ জনচ

(Choose the correct answer)

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাচি উলিওৱা)

(d) Fundamental Rights are suspended during the period of Emergency.

(Write True or False)

জৰুৰীকালীন অৱস্থাত মৌলিক অধিকাৰবোৰ বাতিল হয়।

(শুদ্ধ নে অশুদ্ধ লিখা)

(3)

(e) In which year was the Simon Commission arrived in India?

(i) 1925

(ii) 1927

(iii) 1928

(Choose the correct answer)

চাইমন কমিচনে কোন চনত ভাৰতবৰ্ষত পদাৰ্পণ কৰিছিল ?

(i) ১৯২৫

(ii) ১৯২৭

(iii) ১৯২৮

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাচি উলিওৱা)

(f) How many subjects are included in the Union List?

কেন্দ্ৰীয় তালিকাত কিমান বিষয় অন্তৰ্ভুক্ত আছে ?

(g) Indian National Congress was formed in the year ____.

(Fill in the blank)

____ চনত ভাৰতীয় জাতীয় কংগ্ৰেছৰ জন্ম হৈছিল।

(খালী ঠাই পূৰ কৰা)

(h) The 42nd Amendment of the Constitution of India was passed in the year ____.

(Fill in the blank)

____ চনত ভাৰতীয় সংবিধানৰ ৪২তম সংশোধনী কৰা হৈছিল।

(খালী ঠাই পূৰ কৰা)

(i) "Every State is known by the rights that it maintains." Who said this?

“এখন দেশক সেই দেশে সংৰক্ষণ কৰা অধিকাৰসমূহৰ পৰা জানিব পাৰি।” কথাষাৰ কোনে কৈছিল?

(j) In which year was the Resolution of Complete Independence adopted?

কোন চনত সম্পূৰ্ণ স্বাধীনতাৰ প্ৰস্তাৱ গ্ৰহণ কৰা হৈছিল?

2. Write very short answers :

2×5=10

অতি চমু উত্তৰ লিখা :

(a) Write any two causes of Partition of India.

ভাৰত বিভাজনৰ যি কোনো দুটা কাৰণ লিখা।

(b) Mention any two federal characteristics of India.

ভাৰতবৰ্ষৰ যি কোনো দুটা যুক্তৰাষ্ট্ৰীয় বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।

8A/15

(Continued)

(5)

Write any two provisions of the Government of India Act, 1919.

১৯১৯ চনৰ ভাৰত চৰকাৰ আইনৰ যি কোনো দুটা বিধি লিখা।

Write any two factors responsible for the growth of extremist nationalism in India during the period of Freedom Movement.

ভাৰতৰ স্বাধীনতা আন্দোলনৰ সময়ত চৰমপন্থী জাতীয়তাবাদৰ আৰিৰ্ভাৱৰ যি কোনো দুটা কাৰণ লিখা।

Mention any two rights incorporated in the Article 19 of the Indian Constitution.

ভাৰতীয় সংবিধানৰ ১৯ নং অনুচ্ছেদত সন্নিবিষ্ট যি কোনো দুটা অধিকাৰ উল্লেখ কৰা।

Write short notes on the following (any four) :

5×4=20

ত দিয়াসমূহৰ চমু টোকা লিখা (যি কোনো চাৰিটা) :

Objective Resolution of Pt. Nehru

পণ্ডিত নেহেৰুৰ উদ্দেশ্যমূলক প্ৰস্তাৱ

Necessity for incorporating Fundamental Rights in the Constitution

সংবিধানত মৌলিক অধিকাৰ সন্নিবিষ্ট কৰাৰ প্ৰয়োজনীয়তা

(Turn Over)

(c) Impact of Jallianwala Bagh Massacre

জালিয়ানৱালাবাগ হত্যাকাণ্ডৰ প্ৰভাৱ

(d) Sources of the Indian Constitution

ভাৰতীয় সংবিধানৰ উৎসসমূহ

(e) Amendment procedure of the Indian Constitution

ভাৰতীয় সংবিধানৰ সংশোধন পদ্ধতি

4. Answer the following questions :

তলত দিয়া প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Describe the colonial legacies in Indian Political System.

ভাৰতৰ ৰাজনৈতিক ব্যৱস্থাত উপনিবেশিক পৰম্পৰা বিষয়ে আলোচনা কৰা।

Or / নাইবা

Describe the features of the Government of India Act, 1935.

১৯৩৫ চনৰ ভাৰত চৰকাৰ আইনৰ বৈশিষ্ট্য আলোচনা কৰা।

8A/15

(Contd.)

(7)

(b) Describe the main provisions of the Indian Council Act, 1909.

১৯০৯ চনৰ ভাৰত পৰিষদ আইনৰ প্ৰধান ধাৰাসমূহ আলোচনা কৰা।

Or / নাইবা

"India is a sovereign, socialist, secular democratic republic." Discuss.

"ভাৰতবৰ্ষ এখন সাৰ্বভৌম, সমাজবাদী, ধৰ্মনিৰপেক্ষ গণতান্ত্ৰিক গণৰাজ্য।" আলোচনা কৰা।

(c) Describe the characteristics of the Fundamental Rights incorporated in the Indian Constitution.

ভাৰতীয় সংবিধানত সন্নিৱিষ্ট মৌলিক অধিকাৰসমূহৰ বৈশিষ্ট্যবোৰ আলোচনা কৰা।

Or / নাইবা

Describe the various elements which make the Union Government more powerful in India.

ভাৰতবৰ্ষত কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰক শক্তিশালী কৰা বিভিন্ন উপাদানসমূহ আলোচনা কৰা।

8A/15

(Turn Over)

- (d) Describe the discretionary powers of the Governor.

ৰাজ্যপালৰ স্বাধিকাৰ ক্ষমতাসমূহ আলোচনা কৰা।

Or / নাইবা

Describe the scheme of distribution of powers in relation to legislation between the Union and the State Governments.

আইন প্ৰণয়ন সংক্ৰান্তীয় ক্ষমতাসমূহ কেন্দ্ৰ আৰু ৰাজ্য চৰকাৰৰ মাজত কেনেদৰে ভাগ কৰা হৈছে, আলোচনা কৰা।

OPTION—II

(International Relations)

1. Answer the following as directed : $1 \times 10 = 10$

তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশানুসৰি উত্তৰ দিয়া :

- (a) Who wrote the book, *Politics Among Nations : The Struggle for Power and Peace*?

Politics Among Nations : The Struggle for Power and Peace কিতাপখন কোনে লিখিছিল ?

- (b) Who among the following is regarded as a realist?

তলত উল্লেখ কৰা কেইজনৰ ভিতৰত কোনজনক বাস্তৱবাদী বুলি অভিহিত কৰা হয় ?

- (i) Karl Marx

কাৰ্ল মাৰ্ক্স

- (ii) Morgenthau

মৰগেছো

- (iii) Morton Kaplan

মৰ্টন কাপলান

(Choose the correct answer)

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাচি উলিওৱা)

- (c) Mention one method of maintaining balance of power.

ক্ষমতাৰ ভাৰসাম্য বৰ্তাই ৰখাৰ এটা কৌশল উল্লেখ কৰা।

(d) Write the full form of CTBT.

CTBT-ৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো লিখা।

(e) Who among the following is the supporter of systems theory?

তলত উল্লেখ কৰা কোনজন ব্যৱস্থাপক তত্ত্বৰ সমৰ্থক আছিল?

(i) Morton Kaplan

মৰ্টন কাপলান

(ii) E. H. Carr

ই. এইছ. কাৰ

(iii) Martin Subik

মাৰ্টিন চুবিক

(Choose the correct answer)

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাচি উলিওৱা)

(f) In which year was the Treaty of Versailles signed?

(i) 1919

(ii) 1945

(iii) 1914

(Choose the correct answer)

ভাৰ্চাই চুক্তি কোন চনত স্বাক্ষৰিত হৈছিল?

(i) ১৯১৯

(ii) ১৯৪৫

(iii) ১৯১৪

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাচি উলিওৱা)

(g) Diplomacy is used as an instrument to promote National Interest.

(Write True or False)

কূটনীতিক জাতীয় স্বার্থ উন্নীতকৰণৰ এক আহিলা হিচাবে ব্যৱহাৰ কৰা হয়। (সত্য নে অসত্য লিখা)

(h) In which year did the Second World War begin?

দ্বিতীয় মহাযুদ্ধ কোন চনত আৰম্ভ হৈছিল?

(i) When was the United Nations Organization established?

ৰাষ্ট্ৰসংঘ কেতিয়া স্থাপিত হৈছিল?

(i) October 24, 1945

২৪ অক্টোবৰ, ১৯৪৫

(ii) October 28, 1945

২৮ অক্টোবৰ, ১৯৪৫

(iii) December 10, 1945

১০ ডিচেম্বৰ, ১৯৪৫

(iv) December 12, 1945

১২ ডিচেম্বৰ, ১৯৪৫

(Choose the correct answer)

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাচি উলিওৱা)

- (i) Where is the Headquarters of United Nations Organization situated?

ৰাষ্ট্ৰসংঘৰ মুখ্য কাৰ্যালয় ক'ত অৱস্থিত ?

2. Write very short answers :

2×5=10

অতি চমু উত্তৰ লিখা :

- (a) Define National Interest.

জাতীয় স্বার্থৰ সংজ্ঞা দিয়া।

- (b) What was the prime cause of the Cold War?

শীতল যুদ্ধৰ প্ৰধান কাৰণ কি আছিল ?

- (c) Write two features of realism.

বাস্তববাদৰ দুটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

- (d) Mention two points of similarities between collective security and balance of power.

সামূহিক নিৰাপত্তা আৰু ক্ষমতাৰ ভাৰসাম্যৰ মাজৰ দুটা সাদৃশ্য উল্লেখ কৰা।

- (e) Define International Relations.

আন্তৰ্জাতিক সম্পৰ্কৰ সংজ্ঞা দিয়া।

3. Write short answers (any four) :

5×4=20

চমু উত্তৰ লিখা (যি কোনো চাৰিটা) :

- (a) Give three features of collective security.

সামূহিক নিৰাপত্তাৰ তিনিটা বৈশিষ্ট্য দিয়া।

- (b) How do the nations try to achieve the goals of National Interest?

জাতীয় স্বার্থৰ লক্ষ্যসমূহত উপনীত হ'বলৈ ৰাষ্ট্ৰসমূহে কিদৰে প্ৰচেষ্টা কৰে ?

- (c) Write four basic assumptions of liberalism.

উদাৰবাদৰ চাৰিটা মূল ধাৰণা লিখা।

- (d) Evaluate the collective security system under the League of Nations.

জাতিসংঘৰ অধীনৰ সামূহিক নিৰাপত্তা ব্যৱস্থাৰ মূল্যায়ন কৰা।

- (e) What is Marshall Plan? Discuss.

মাৰ্শাল আঁচনি কি ? আলোচনা কৰা।

- (f) Discuss the nature of International Relations.

আন্তৰ্জাতিক সম্পৰ্কৰ প্ৰকৃতি আলোচনা কৰা।

- (g) What are the causes of end of the Cold War?

শীতল যুদ্ধৰ অৱসানৰ কাৰণসমূহ কি কি ?

4. Answer the following questions :

10×4=40

তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Analyze Kaplan's system approach to study International Relations.

কাপলানৰ আন্তৰ্জাতিক সম্পৰ্ক অধ্যয়নৰ ব্যৱস্থাপক দৃষ্টিভঙ্গী বিশ্লেষণ কৰা।

Or / নাইবা

State and evaluate the liberal approach to the study of International Relations.

আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় সম্পৰ্ক অধ্যয়নৰ উদাৰবাদী দৃষ্টিভঙ্গী লিখি মূল্যায়ন কৰা।

(b) How is the system of balance of power different from collective security? Write the points of dissimilarities between the two.

ক্ষমতাৰ ভাৰসাম্য সামূহিক নিৰাপত্তাৰ পৰা কিদৰে পৃথক? দুটাৰ মাজত থকা বৈসাদৃশ্যসমূহ লিখা।

Or / নাইবা

What are the methods of balance of power? Is it relevant to contemporary International Relations?

ক্ষমতাৰ ভাৰসাম্যৰ কৌশলসমূহ কি কি? সাম্প্ৰতিক আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় সম্পৰ্কত ই প্ৰাসংগিকনে?

(c) Discuss the causes and consequences of the Second World War.

দ্বিতীয় মহাযুদ্ধৰ কাৰণ আৰু ফলাফলসমূহ আলোচনা কৰা।

Or / নাইবা

Discuss the various phases of the Cold War.

শীতল যুদ্ধৰ বিভিন্ন পৰ্যায়সমূহ আলোচনা কৰা।

(d) Discuss the evolution and scope of International Relations.

আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় সম্পৰ্কৰ বিৱৰ্তন আৰু পৰিসৰ আলোচনা কৰা।

Or / নাইবা

Discuss the role of UN in maintaining collective security.

সামূহিক নিৰাপত্তা বজাই ৰখাত ৰাষ্ট্ৰসংঘৰ ভূমিকা আলোচনা কৰা।

2017

PHILOSOPHY

(General)

(General Philosophy—I)

Full Marks : 80

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

Answer either in English or in Assamese

1. Answer as directed : 1×10=10

নিৰ্দেশানুসাৰে উত্তৰ দিয়া :

(a) For whom, does 'First Philosophy' mean metaphysics?

কাৰ মতে 'প্ৰথম দৰ্শন' মানে অধিবিদ্যা বুজায় ?

(b) Philosophy and Science are

দৰ্শন আৰু বিজ্ঞান হৈছে

(i) mutually exclusive and independent

পৰস্পৰ বহিৰ্ভূত আৰু স্বতন্ত্ৰ

(ii) mutually dependent

পৰস্পৰ নিৰ্ভৰশীল

(2)

(iii) two non-connected disciplines

দুটা অসামঞ্জস্যপূৰ্ণ বিভাগ

(iv) None of the above

ওপৰোক্ত কোনোটোৰেই নহয়

(Choose the correct option)

(শুদ্ধ বিকল্পটো বাছি উলিওৱা)

(c) Who is the author of *An Essay Concerning Human Understanding*?

An Essay Concerning Human Understanding ৰ ৰচয়িতা কোন ?

(d) "Thought and reality are at bottom identical." Name the philosopher associated with the statement.

"চিন্তা আৰু সত্তা পৰিশেষত অভিন্ন।" এই উক্তিটোৰ লগত জড়িত দাৰ্শনিকগৰাকীৰ নাম উল্লেখ কৰা।

(e) "Philosophy is the science and criticism of cognition." Who said this?

"দৰ্শন হৈছে জ্ঞানৰ বিজ্ঞান আৰু সমালোচনা।" এইটো কোনে কৈছিল ?

(3)

(f) Who made the following statement?

"I think, therefore, I exist."

"মই চিন্তা কৰোঁ গতিকে মোৰ অস্তিত্ব আছে।" এই উক্তিটো কোনে কৈছিল ?

(g) Which of the following group of philosophers is a group of rationalists?

তলত উল্লিখিত দাৰ্শনিকৰ দলসমূহৰ ভিতৰত কোনটো বুদ্ধিবাদী দাৰ্শনিকৰ দল ?

(i) Descartes, Hume, Locke

ডেকাৰ্ট, হিউম, লক

(ii) Descartes, Spinoza, Leibniz

ডেকাৰ্ট, স্পিনোজা, লাইবনিজ

(iii) Hume, Locke, Berkeley

হিউম, লক, বার্কলি

(iv) Descartes, Spinoza, Locke

ডেকাৰ্ট, স্পিনোজা, লক

(Choose the correct option)

(শুদ্ধ বিকল্পটো বাছি উলিওৱা)

(h) Give an example of secondary qualities.

গৌণ গুণৰ এটা উদাহৰণ দিয়া।

(i) Who among the following philosophers is not an idealist?

তলত উল্লিখিত দাৰ্শনিকসমূহৰ ভিতৰত কোনগৰাকী ভাৱবাদী নহয়?

(i) Berkeley

বাৰ্কলি

(ii) G. E. Moore

জি. ই. মুৰ

(iii) Bradley

ব্ৰেডলী

(iv) Hegel

হেগেল

(Choose the correct option)

(শুদ্ধ বিকল্পটো বাছি উলিওৱা)

(j) Who among the following is known for his 'Method of Doubt'?

তলত উল্লিখিতসমূহৰ ভিতৰত কোনগৰাকী নিজৰ 'সন্দেহৰ পদ্ধতি'ৰ বাবে খ্যাত?

(i) Descartes

ডেকাৰ্ট

(ii) Spinoza

স্পিনোজা

(iii) Locke

লক

(iv) Leibniz

লাইবনিজ

(Choose the correct option)

(শুদ্ধ বিকল্পটো বাছি উলিওৱা)

2. Answer the following in brief :

2×5=10

তলত দিয়াবোৰৰ চমু উত্তৰ দিয়া :

(a) What do you mean by philosophy?

2

দৰ্শন বুলিলে কি বুজা?

(b) Define innate ideas with example.

1+1=2

উদাহৰণসহ অন্তৰ্জাত ধাৰণাৰ সংজ্ঞা দিয়া।

- (c) Briefly express any two criticisms against empiricism. $1 \times 2 = 2$

অভিজ্ঞতাবাদৰ বিৰুদ্ধে যি কোনো দুটা সমালোচনা চমুকৈ প্রকাশ কৰা।

- (d) What is meant by primary qualities?
Give an example. $1 + 1 = 2$

মুখ্য গুণ মানে কি? এটা উদাহৰণ দিয়া।

- (e) Briefly mention any two differences between realism and idealism. $1 \times 2 = 2$

বাস্তৱবাদ আৰু ভাৱবাদৰ মাজত থকা যি কোনো দুটা পাৰ্থক্য চমুকৈ উল্লেখ কৰা।

3. Answer any four of the following : $5 \times 4 = 20$

তলত দিয়াবোৰৰ যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ দিয়া :

- (a) "Wonder is the parent of philosophy."
Briefly explain the statement. 5

"বিস্ময়েই হৈছে দৰ্শনৰ জনক।" উক্তিটো চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰা।

- (b) On what grounds did Locke refute the doctrine of innate ideas? Briefly discuss. 5

কিবোৰ যুক্তিৰ ভিত্তিত লকে অন্তৰ্জাত ধাৰণাৰ মতক খণ্ডন কৰিছিল? চমুকৈ আলোচনা কৰা।

- (c) Briefly explain the view of Leibniz or Spinoza on rationalism. 5

বুদ্ধিবাদৰ বিষয়ে লাইবনিজ নাইবা স্পিনোজাৰ মতৰ চমু ব্যাখ্যা আগবঢ়োৱা।

- (d) Briefly express Berkeley's views about the externality of objects. 5

বস্তুৰ বহিঃস্থিততা সম্পৰ্কে বাৰ্কলিৰ মত চমুকৈ প্রকাশ কৰা।

- (e) Briefly state any five differences between subjective idealism and objective idealism. $1 \times 5 = 5$

আত্মনিষ্ঠ ভাৱবাদ আৰু বস্তুনিষ্ঠ ভাৱবাদৰ মাজৰ যি কোনো পাঁচটা পাৰ্থক্য চমুকৈ প্রকাশ কৰা।

4. Answer any four of the following : $10 \times 4 = 40$

তলত দিয়াবোৰৰ যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ দিয়া :

- (a) Discuss the scope of philosophy. 10

দৰ্শনৰ পৰিসৰৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

- (b) Discuss rationalism as a theory of the origin of knowledge. 10

জ্ঞানৰ উৎপত্তি সম্পৰ্কীয় বুদ্ধিবাদ মতবাদটো আলোচনা কৰা।

- (c) Discuss Kant's critical theory as a theory of the origin of knowledge.

জ্ঞানৰ উৎপত্তি সম্পৰ্কীয় কান্টৰ বিচাৰবাদৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

- (d) What is Berkeley's subjective idealism? On what grounds Berkeley said that primary and secondary qualities are inseparable? Give four criticisms against Berkeley's idealism.

2+4+4=10

বার্কলিৰ আত্মনিষ্ঠ ভাৱবাদ কি? বার্কলিয়ে কি যুক্তিত মুখ্য আৰু গৌণ গুণসমূহ অভিন্ন বুলি কৈছে? বার্কলিৰ ভাৱবাদৰ বিৰুদ্ধে চাৰিটা সমালোচনা আগবঢ়োৱা।

- (e) What is naive realism? Discuss.

10

সৰল বাস্তৱবাদ কি? আলোচনা কৰা।

- (f) Critically explain Hegel's objective idealism.

10

হেগেলৰ বস্তুনিষ্ঠ ভাৱবাদৰ বিষয়ে এক বিচাৰমূলক ব্যাখ্যা আগবঢ়োৱা।

2017

SANSKRIT

(General)

Full Marks : 80

Time : 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

Answer either in English or in Assamese or in Sanskrit

1. Answer the following questions :

1×5=5

তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখা :

- (a) Who is the author of the 'বৃহৎসংহিতা'?

'বৃহৎসংহিতা'ৰ লিখক কোন?

- (b) Write the other name of the 'মহাকাব্য'.

'মহাকাব্য'ৰ অন্য নামটো লিখা।

- (c) Give an example of a Historical Kāvya in Sanskrit.

সংস্কৃত ভাষাৰ ঐতিহাসিক কাব্য এখনৰ উদাহৰণ দিয়া।

(2)

(d) “राजपुत्राणां पुरस्तात् प्रस्तावक्रमेण स पण्डितोऽब्रवीत्।”

Who is the ‘पण्डित’ referred to here?

ইয়াত ‘পণ্ডিত’ বুলি কাৰ কথা কোৱা হৈছে?

(e) How many अक्षरs are there in a पाद of ‘इन्द्रवज्रा’ metre?

‘ইন্দ্রবজ্ৰা’ ছন্দৰ এটা পাদত কিমানটা অক্ষৰ থাকে?

2. Answer the following questions :

2×5=10

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখাঁ :

(a) What do you mean by ‘बृहत्त्रयी’?

‘বৃহৎত্ৰয়ী’ বুলিলে তুমি কি বুজাঁ?

(b) Fill in the blanks :

খালী ঠাই পূৰ কৰাঁ :

मातृवत् _____ परद्रव्येषु _____ ।

_____ सर्वभूतेषु यः _____ स पण्डितः ॥

(c) Write the divisions of the ‘हितोपदेश’.

‘হিতোপদেশ’ৰ বিভাগসমূহ লিখাঁ।

(d) Give the definition of ‘वसन्ततिलक’ metre.

‘বসন্ততিলক’ ছন্দৰ সংজ্ঞা দিয়াঁ।

(e) What is ‘यति’?

‘যতি’ মানে কি?

(3)

3. (a) Write a note on the ‘मेघदूत’.

10

‘মেঘদূত’ৰ ওপৰত এটি টোকা লিখাঁ।

Or / অথবা

(b) Give an introduction on Sanskrit Mahākāvyas.

সংস্কৃত মহাকাব্যসমূহৰ এটি পৰিচয় দাঙি ধৰাঁ।

4. Write a short note on any one of the following : 5

তলৰ যি কোনো এটাৰ চমু টোকা লিখাঁ :

कल्हण ; ऋतुसंहार ; माघ।

5. Account for the case-endings in the underlined words of the following : 1×5=5

তলত দিয়াবোৰৰ আঁচ টনা পদসমূহৰ বিভক্তি নিৰ্ণয় কৰাঁ :

(a) हरिः सेव्यते।

(b) गर्गान् शतं दण्डयति।

(c) रामेण बाणेन हतो बाली।

(d) विप्राय गां ददाति।

(e) मातुः स्मरति।

6. Explain the following Sūtras (any two) : 5×2=10

তলৰ সূত্ৰসমূহ ব্যাখ্যা কৰা (যি কোনো দুটা) :

- (a) অকথিতত্ব
- (b) ধ্রুবমপায়েঃপাদানম্
- (c) সমম্যধিকরণে च

7. (a) Write a note on the Indian fable literature with special reference to the *Hitopadeśa*. 10

‘হিতোপদেশ’ৰ বিশেষ উদ্ধৃতিৰে ভাৰতীয় আখ্যানমূলক সাহিত্যৰ ওপৰত এটি আলোচনা আগবঢ়োৱা।

Or / অথবা

(b) Present in your own words the story of ‘The Old Tiger with a Golden Bangle’, adding the ethical lesson of the story.

‘সোণৰ থাকৰে সৈতে থকা বৃদ্ধ বাঘ’ৰ কাহিনীভাগ তোমাৰ ভাষাত লিখা তথা ইয়াৰ পৰা পোৱা নৈতিক শিক্ষাৰো উল্লেখ কৰা।

8. Explain any one of the following : 5

তলত দিয়া যি কোনো এটা শ্লোক ব্যাখ্যা কৰা :

(a) यौवनं धनसम्पत्तिः प्रभुत्वमविवेकिता।
एकैकमप्यनर्थाय किमु यत्र चतुष्टयम्॥

(b) नदीनां शस्त्रपाणीनां नखिनां शृङ्गिणां तथा।
विश्वासो नैव कर्तव्यः स्त्रीषु राजकुलेषु च॥

9. Define and illustrate any two of the following metres : 5×2=10

তলত দিয়া যি কোনো দুটা ছন্দ সংজ্ঞাৰে সৈতে ব্যাখ্যা কৰা :

- (a) अनुष्टुप्
- (b) भुजङ्गप्रयात
- (c) मन्द्राक्रान्ता

10. Translate into Sanskrit : 10

সংস্কৃতলৈ অনুবাদ কৰা :

(a) There is an excellent city, named Ratnapura, and in it there were to Brāhmins, called Śiva and Mādhava.

ৰত্নপুৰ নামৰ এখন ৰমণীয় নগৰী আছে, আৰু ইয়াত শিৱ আৰু মাধৱ নামৰ দুজন ব্ৰাহ্মণ আছিল।

(b) There are many mountains in India. Himalaya is the greatest mountain.

ভাৰতবৰ্ষত বহুতো পৰ্বত আছে। হিমালয়েই হৈছে আটাইতকৈ শ্ৰেষ্ঠ পৰ্বত।

(c) Do not grieve, my son, everyone must die, God alone is our friend in distress.

হে পুত্ৰ! শোক নকৰিবা, প্ৰত্যেকেই মৰিব, ভগৱানেই আমাৰ একমাত্ৰ বিপদৰ বন্ধু।

- (d) Krishna Kanta Handique was the founder Vice-Chancellor of Guwahati University. He was a great Sanskrit scholar.

কৃষ্ণকান্ত সন্দিকৈ গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ৰ প্ৰতিষ্ঠাপক উপাচাৰ্য আছিল। তেওঁ এজন মহান সংস্কৃতজ্ঞ বিদ্বান আছিল।

- (e) Sanskrit is the oldest language in India. We should take responsibility to expand this language.

সংস্কৃতই হৈছে ভাৰতৰ প্ৰাচীনতম ভাষা। এই ভাষাটোৰ প্ৰসাৰৰ বাবে আমি দায়িত্ব লোৱা উচিত।

2017

PSYCHOLOGY

(General)

Full Marks : 80

Time : 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

Answer either in English or in Assamese

1. Answer the following as directed : 1×10=10

তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশানুযায়ী উত্তৰ লিখা :

- (a) Development is embedded in history.
(Write True or False)

বিকাশত ইতিহাস নিহিত থাকে।

(শুদ্ধ নে অশুদ্ধ লিখা)

- (b) The actual genetic material an individual inherits is known as ____.
(Fill in the blank)

এজন ব্যক্তিয়ে জন্মসূত্ৰে লাভ কৰা প্ৰকৃত জৈৱিক বস্তুক ____ বুলি কোৱা হয়।

(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

(2)

- (c) All human emotions are appear by age 2.

(Write True or False)

সকলো মানৱীয় আবেগ দুই বছৰ বয়সলৈকে দেখা পোৱা যায়।

(শুদ্ধ নে অশুদ্ধ লিখা)

- (d) Early childhood has been characterized by 'morality by constraint'.

(Write True or False)

আগতীয়া বাল্যকালক 'morality by constraint' বুলি চিত্ৰিত কৰা হয়।

(শুদ্ধ নে অশুদ্ধ লিখা)

- (e) A baby gains control of its neck muscles, then its arms and finally its legs. This is called ____ development.

(Fill in the blank)

এটা কেঁচুৱাই প্ৰথমে ডিঙিৰ, তাৰ পাছত বাহুৰ আৰু শেষত ভৰিৰ নিয়ন্ত্ৰণ লাভ কৰে। ইয়াক ____ বিকাশ বুলি কোৱা হয়।

(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

- (f) A newborn startle reflex is also called ____.

(Fill in the blank)

এটা নৱজাতকৰ জিকাৰ খাই উঠা প্ৰতিফ্লেপক ____ বুলিও কোৱা হয়।

(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

(3)

- (g) Crying is the first prespeech forms of communication.

(Write True or False)

ক্ৰন্দন হ'ল যোগাযোগৰ প্ৰথম উচ্চাৰণ।

(শুদ্ধ নে অশুদ্ধ লিখা)

- (h) The concept 'identity crisis' was proposed by Piaget.

(Write True or False)

'Identity crisis' ধাৰণাটো পিয়াজে সূচনা কৰিছিল।

(শুদ্ধ নে অশুদ্ধ লিখা)

- (i) According to Piaget, object permanence develops in the ____ stage.

(Fill in the blank)

পিয়াজেৰ মতে, object permanence ____ স্তৰত বিকাশ হয়।

(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

- (j) Reflexes are not automatic.

(Write True or False)

প্ৰতিফ্লেপকবোৰ স্বয়ংচালিত নহয়।

(শুদ্ধ নে অশুদ্ধ লিখা)

(4)

2. Answer the following questions :

2×5=10

তলত দিয়া প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ কৰা :

(a) What is development?

বিকাশ কি ?

(b) Name two types of birth.

দুই প্ৰকাৰৰ জন্মৰ নাম লিখা।

(c) What is meant by the 'developmental task'?

'বিকাশাত্মক কাম'ৰ দ্বাৰা কি বুজায় ?

(d) Bring out two distinctive characteristics of babyhood emotions.

কেঁচুৰাকালৰ আবেগৰ দুটা বিশেষ বৈশিষ্ট্য প্ৰকাশ কৰা।

(e) Write the etymological meaning of 'adolescence'.

'Adolescence'ৰ ব্যুৎপত্তিগত অৰ্থ লিখা।

3. Answer any four questions from the following :

5×4=20

তলৰ যি কোনো চাৰিটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ লিখা :

(a) Clearly bring out five major characteristics of development.

বিকাশৰ পাঁচটা প্ৰধান বৈশিষ্ট্য স্পষ্টকৈ প্ৰকাশ কৰা।

(5)

(b) Discuss five significant characteristics of babyhood.

কেঁচুৰাকালৰ পাঁচটা তাৎপৰ্যপূৰ্ণ বৈশিষ্ট্য আলোচনা কৰা।

(c) Highlight the developmental tasks of early childhood proposed by Havighurst.

হাবিঘাৰ্টে সূচনা কৰা আগতীয়া বাল্যকালৰ বিকাশাত্মক কাম দাঙি ধৰা।

(d) Explain the major adjustment problems of late childhood.

শেহতীয়া বাল্যকালৰ প্ৰধান সমাযোজন সমস্যাবোৰ ব্যাখ্যা কৰা।

(e) Enumerate the factors affecting psycho-social development of childhood.

বাল্যকালৰ মনো-সামাজিক বিকাশক প্ৰভাৱিত বা পৰিৱৰ্তন কৰা কাৰণসমূহৰ লেখ দিয়া।

(f) Write the salient features of self-concept in adolescence.

কৈশোৰকালৰ আত্মধাৰণাৰ স্পষ্ট ৰূপৰ বিষয়ে লিখা।

4. Answer any four questions from the following : 10×4=40

তলৰ যি কোনো চাৰিটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ লিখা :

- (a) Discuss the developmental task of babyhood. What are the hazards of babyhood?

কেঁচুৰাকালৰ বিকাশমূলক কাৰ্যসমূহ আলোচনা কৰা।
কেঁচুৰাকালৰ বিপত্তিসমূহ কি কি ?

- (b) Explain five common emotional patterns in babyhood.

কেঁচুৰাকালৰ পাঁচটা সাধাৰণ সংবেগাত্মক প্ৰতিদৰ্শ বা আৱেগিক নমুনাৰ ব্যাখ্যা দিয়া।

- (c) Describe the physical development in early childhood.

আগতীয়া বাল্যকালৰ দৈহিক বিকাশৰ বৰ্ণনা দিয়া।

- (d) Discuss the factors affecting self-concepts in late childhood.

শেহতীয়া বাল্যকালৰ আত্মধাৰণাক প্ৰভাৱিত কৰা কাৰকসমূহ আলোচনা কৰা।

- (e) Explain the issue of identity in adolescence citing relevant theoretical evidences.

যুক্তিসংগত তাত্ত্বিক প্ৰমাণ উল্লেখ কৰি কৈশোৰকালৰ তদাত্ম্য ব্যাখ্যা কৰা।

- (f) "Adolescence is a period of change." Justify.

“কৈশোৰকাল পৰিৱৰ্তনৰ সময়।” যুক্তি দৰ্শাই প্ৰমাণ কৰা।

- (g) Show the relationship among growth, development and maturation.

বৃদ্ধি, বিকাশ আৰু পৰিপক্বতাৰ মাজত সম্পৰ্ক দেখুওৱা।

- (h) Discuss some major obstacles in studying life span development.

জীৱনজোৰা বিকাশ অধ্যয়নৰ কিছুমান প্ৰধান প্ৰতিবন্ধক আলোচনা কৰা।

2017

SOCIOLOGY

(General)

Full Marks : 80

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

Answer either in English or in Assamese

(New Syllabus)

(Concepts and Approaches in Sociology)

1. Answer the following questions : 1×10=10

তলত দিয়া প্রশ্নবোৰৰ উত্তৰ লিখা :

- (a) Who defined culture as—"that complex whole which includes knowledge, belief, art, morals, law, custom and any other capabilities and habits acquired by man as a member of society."?

সংস্কৃতিৰ এই সংজ্ঞাটো কোনে আগবঢ়াইছিল—
"that complex whole which includes knowledge, belief, art, morals, law, custom and any other capabilities and habits acquired by man as a member of society."

(2)

(b) Who developed the concept of 'cultural lag'?

সংস্কৃতিৰ পশ্চাৎৰতীতাৰ ধাৰণাটো কোনে আগবঢ়াইছিল ?

(c) Define family.

পৰিয়ালৰ সংজ্ঞা দিয়া।

(d) What is polyandry?

বহুপতি বিবাহ কি ?

(e) What do you understand by secondary kin?

দ্বিতীয়ক স্বজন বুলিলে কি বুজা ?

(f) Mention one function of religion.

ধৰ্মৰ এটা কাৰ্য উল্লেখ কৰা।

(g) Define evolution.

বিবৰ্তনৰ সংজ্ঞা দিয়া ?

(h) Who wrote the book, *Scheduled Tribes*?
Scheduled Tribes নামৰ গ্ৰন্থখন কোনে লিখিছিল ?

(i) Name two minority groups in India.

ভাৰতৰ দুটা সংখ্যালঘু গোষ্ঠীৰ নাম লিখা।

(j) Give an example of closed system of stratification.

বন্ধ স্তৰীকৰণৰ এটা উদাহৰণ দিয়া।

(3)

2. Write very short answers of the following :

2×5=10

তলত দিয়াবোৰৰ অতি চমুকৈ উত্তৰ লিখা :

(a) What do you understand by 'ethnocentrism'?

'স্বজাতিকেন্দ্ৰিক মানসিকতা' বুলিলে কি বুজা?

(b) Give two functions of family.

পৰিয়ালৰ দুটা কাৰ্য উল্লেখ কৰা।

(c) What do you understand by religion?

ধৰ্ম বুলিলে কি বুজা ?

(d) What is endogamy?

অন্তৰ্বিবাহ কি ?

(e) What is positive discrimination?

সকাৰাত্মক বৈষম্য কি ?

3. Write short notes on any four of the following :

5×4=20

তলত দিয়া যি কোনো চাৰিটাৰ চমু টোকা লিখা :

(a) Totalist and idealist perspectives of culture

সংস্কৃতিৰ সম্পূৰ্ণতাবাদ আৰু আদৰ্শগত দৃষ্টিভঙ্গী

(4)

(b) Folkways and Mores

লোকাচাৰ আৰু জননীতি

(c) Secularization

ধৰ্মনিৰপেক্ষবাদ

(d) Diffusion

পৰিব্যাপ্তি

(e) Globalization

গোলকীকৰণ

4. Answer the following essay-type questions
(any four) :

10×4=40

তলৰ বচনাধৰ্মী প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ লিখা (যি কোনো চাৰিটা) :

(a) Discuss briefly about the various types
of marriage and its social significance.

বিবাহৰ বিভিন্ন প্ৰকাৰ তথা ইয়াৰ সামাজিক গুৰুত্ব
বিষয়ে চমুকৈ আলোচনা কৰা।

(b) Critically examine the changing nature
of family in the modern-day society.

বৰ্তমানৰ আধুনিক সমাজত পৰিয়াল ব্যৱস্থালৈ অহা
পৰিৱৰ্তন সম্পৰ্কে মূল্যাংকন কৰা।

(5)

(c) Describe about Herbert Spencer's view
on evolution.

বিৱৰ্তন সম্পৰ্কে হাৰ্বাৰ্ট স্পেন্সাৰৰ ধাৰণা বৰ্ণনা কৰা।

(d) Evaluate the ideological factors of social
change.

সামাজিক পৰিৱৰ্তনৰ আদৰ্শগত কাৰকসমূহৰ মূল্যাংকন
কৰা।

(e) Discuss briefly the institution of caste
as a form of social stratification.

সামাজিক স্তৰীকৰণৰ এক মাধ্যম হিচাপে জাতি ব্যৱস্থা
সম্পৰ্কে চমুকৈ আলোচনা কৰা।

(6)

(Old Syllabus)

(Foundations of Sociological Thought—I)

1. Answer the following questions : $1 \times 10 = 10$

তলত দিয়া প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ লিখা :

(a) Who is the author of the book, *Das Capital*?

Das Capital কিতাপখনৰ লেখক কোন ?

(b) What do you understand by Enlightenment?

প্ৰজ্ঞাউদয় বুলিলে কি বুজা ?

(c) Who is the father of Sociology?

সমাজতত্ত্বৰ পিতৃ কোন ?

(d) When did French Revolution started?

ফৰাচী বিপ্লৱৰ সূচনা কেতিয়া হৈছিল ?

(e) Who was the main exponent of formal sociology?

আনুষ্ঠানিক সমাজতত্ত্বৰ প্ৰধান পৃষ্ঠপোষক কোন আছিল ?

(7)

(f) Name one German sociologist.

জাৰ্মানীৰ এজন সমাজতত্ত্ববিদৰ নাম লিখা।

(g) What is status?

প্ৰস্থিতি কি ?

(h) Who gave the concept of 'Verstehen'?

'Verstehen' ধাৰণাটো কোনে আগবঢ়াইছিল ?

(i) What is charismatic authority?

বিশেষ গুণসম্পন্নতাৰ কৰ্তৃত্ব কি ?

(j) "Sociology is the interpretative understanding of social action." Who said this?

"Sociology is the interpretative understanding of social action." কথাষাৰ কোনে কৈছিল ?

2. Write very short answers of the following :

$2 \times 5 = 10$

তলত দিয়াবোৰৰ অতি চমুকৈ উত্তৰ লিখা :

(a) What do you understand by positivism?

প্ৰত্যক্ষবাদ বুলিলে কি বুজা ?

- (b) Name the four major types of social action developed by Max Weber.
মেক্স ওব্ৰেবাৰৰ চাৰি প্ৰকাৰৰ প্ৰধান সামাজিক ক্ৰিয়াৰ নাম লিখা।
- (c) Write the main arguments of formalistic school of thought.
স্বৰূপাত্মক চিন্তাগোষ্ঠীৰ মূল যুক্তি কি?
- (d) Highlight the view of Emile Durkheim on suicide.
ইমাইল দুৰ্বেইমৰ আত্মহত্যা ধাৰণাৰ বিষয়ে লিখা।
- (e) Elucidate the importance of Industrial Revolution in the context of emergence of sociology.
সমাজতত্ত্বৰ আৰিভাৱত উদ্যোগিক বিপ্লৱৰ গুৰুত্ব সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।
3. Write short notes on any four of the following :
5×4=20
তলত দিয়া যি কোনো চাৰিটাৰ চমু টোকা লিখা :
- (a) Auguste Comte's law of three stages
আগষ্ট ক'ণ্টৰ ত্ৰিস্তৰীয় বিধি
- (b) Marx's theory of alienation
মাৰ্ক্সৰ বিচ্ছিন্নতাৰ সূত্ৰ

- (c) Emile Durkheim's religion and society
ইমাইল দুৰ্বেইমৰ ধৰ্ম আৰু সমাজ
- (d) Max Weber's bureaucracy
মেক্স ওব্ৰেবাৰৰ আমোলাতন্ত্ৰ
- (e) Herbert Spencer's organic analogy
হাৰ্বাৰ্ট স্পেনছাৰৰ জৈৱিক বিৱৰ্তনবাদ
4. Answer the following essay-type questions
(any four) : 10×4=40
তলৰ ৰচনাধৰ্মী প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ দিয়া (যি কোনো চাৰিটা) :
- (a) Discuss briefly about the ideological causes behind emergence of sociology in Europe.
ইউৰোপত সমাজতত্ত্বৰ উৎপত্তিৰ ক্ষেত্ৰত থকা আদৰ্শগত ধাৰণাসমূহৰ বিষয়ে চমুকৈ লিখা।
- (b) Describe about Karl Marx's view on class struggle.
কাৰ্ল মাৰ্ক্সৰ শ্ৰেণী সংগ্ৰামৰ বিষয়ে বৰ্ণনা কৰা।
- (c) Explain the contributions of George Simmel to sociology.
সমাজতত্ত্বলৈ জৰ্জ ছিমেলৰ অৱদানবোৰ বৰ্ণনা কৰা।

- (d) Highlight the major contributions of Emile Durkheim to the development of sociology.

সমাজতত্ত্বৰ বিকাশৰ ক্ষেত্ৰত ইমাইল দুৰখেইমৰ বিশেষ অৱদানসমূহ লিখা।

- (e) Discuss briefly Pareto's theory of circulation of elite.

পেৰেটৰ বুদ্ধিজীৱীৰ আৱৰ্তন তত্ত্বৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

- (f) Examine the contribution of Montesquieu and Saint-Simon to sociology.

সমাজতত্ত্বলৈ মণ্টেছকিউ আৰু ছেইণ্ট-ছিমনৰ অৱদানবোৰ পৰীক্ষা কৰা।

2017

HOME SCIENCE
(General)

(Food and Nutrition)

Full Marks : 40

Time : 2 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

Answer either in English or in Assamese

1. Fill in the blanks :

1×5=5

খালী ঠাই পূৰণ কৰা :

- (a) Two monosaccharides like glucose and fructose combine to form _____.

দুটা মন'চেকেৰাইড অৰ্থাৎ গ্লুক'জ আৰু ফ্রুক্ট'জ লগলাগি _____ গঠিত হৈছে।

- (b) The term 'vitamin' was coined by a scientist named _____.

_____ নামৰ এজন বিজ্ঞানীয়ে 'ভিটামিন' নামটো উদ্ভাৱন কৰিছিল।

(2)

(c) _____ is caused by the deficiency of niacin.

নিয়াচিনৰ অভাৱত _____ নামৰ এবিধ ৰোগ হয়।

(d) Morning sunlight is a very good natural source of _____.

ৰাতিপুৱাৰ সূৰ্যৰ ৰশ্মি হৈছে _____ ৰ অতি উত্তম প্ৰাকৃতিক উৎস।

(e) _____ is a source of sodium.

_____ এবিধ ছ'ডিয়ামৰ উৎস।

2. Define any two of the following :

2½×2=5

তলত দিয়াবোৰৰ যি কোনো দুটাৰ সংজ্ঞা দিয়া :

(a) Balanced diet

সুষম আহাৰ

(b) Absorption of food

খাদ্যৰ শোষণ

(c) Nutrition education

পৰিপুষ্টি শিক্ষা

(d) Food group

খাদ্যগোষ্ঠী বা গোট

8A/20

(Continued)

(3)

3. Answer in brief :

চমুকৈ উত্তৰ দিয়া :

(a) What are the sources of folic acid? Name the diseases caused by its deficiency. 5

ফলিক এচিডৰ উৎসসমূহ কি কি? ইয়াৰ অভাৱজনিত ৰোগসমূহ লিখা।

Or/অথবা

Write the sources and functions of vitamin C. 5

ভিটামিন C-ৰ উৎস আৰু কাৰ্যসমূহৰ বিষয়ে লিখা।

(b) What are the objectives of meal planning? 5

আহাৰ পৰিকল্পনাৰ উদ্দেশ্যসমূহ কি কি?

Or/অথবা

Write about nutrition during adolescence. 5

বয়ঃসন্ধি কালৰ পৰিপুষ্টি সম্বন্ধে লিখা।

4. (a) What do you mean by protein? What are the food sources of protein? Write about the diseases caused by the deficiency of protein. 2+2+6=10

প্ৰ'টিন বুলিলে কি বুজা? প্ৰ'টিনৰ খাদ্য উৎসসমূহ কি কি? প্ৰ'টিনৰ অভাৱজনিত ৰোগসমূহৰ বিষয়ে লিখা।

8A/20

(Turn Over)

Or/অথবা

Explain the nutritional requirements of a lactating mother. Plan a whole day menu for a lactating mother. 5+5=10

এগৰাকী প্ৰসূতি মাতৃৰ পৰিপুষ্টিৰ পৰিমাণৰ বিষয়ে লিখা।
এগৰাকী প্ৰসূতি মাতৃৰ বাবে এদিনৰ আহাৰ পৰিকল্পনা কৰা।

- (b) Explain the action of the enzymes in our digestive system. 10
- পৰিপাক বা পাচন ক্ৰিয়াত পাচক বসসমূহৰ ক্ৰিয়াৰ বিষয়ে ব্যাখ্যা কৰা।

Or/অথবা

What is diet survey? Explain the methods of diet survey. 2+8=10

খাদ্য সমীক্ষা বা খাদ্য জৰীপ কি? খাদ্য সমীক্ষাৰ প্ৰণালীসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

★★★

2017

TOURISM AND TRAVEL MANAGEMENT (Vocational)

Paper : 3.1

(Tourism Policy, Planning and Development)

Full Marks : 45

Time : 2 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

Answer either in English or in Assamese

1. "Planning is important to develop tourism in Assam." Elaborate. 10
- “অসমত পৰ্যটন সম্প্ৰসাৰ কৰিবলৈ পৰিকল্পনাৰ প্ৰয়োজন।” বহলাই লিখা।

Or / অথবা

Define planning in tourism and its different approaches. 5+5=10

পৰ্যটন পৰিকল্পনাৰ সংজ্ঞা দিয়া আৰু ইয়াৰ বিভিন্ন দৃষ্টিকোণসমূহ আগবঢ়োৱা।

(2)

2. What are the different impacts of unplanned tourism development? Write in detail.

অপৰিকল্পিত পৰ্যটন বিকাশৰ ফলত কি কি হ'ব পাৰে, বহুলাই লিখা।

Or / অথবা

What kind of tourism should be developed in Assam? Explain with examples.

অসমত কেনেকুৱা ধৰণৰ পৰ্যটন বিকাশ কৰা উচিত, উদাহৰণৰ সৈতে লিখা।

3. Discuss any *two* tourism policy given below :

10×2=20

তলত দিয়া যি কোনো দুখন পৰ্যটন নীতি আলোচনা কৰা :

- (a) Tourism policy of Assam

অসমৰ পৰ্যটন নীতি

- (b) Tourism policy of Meghalaya

মেঘালয়ৰ পৰ্যটন নীতি

- (c) Tourism policy of Arunachal Pradesh

অৰুণাচল প্ৰদেশৰ পৰ্যটন নীতি

(3)

4. Write short notes on any *two* of the following :

2½×2=5

তলৰ যি কোনো দুটাৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা :

- (a) Rural tourism

গাঁওলীয়া পৰ্যটন

- (b) Urban tourism

নগৰীয় পৰ্যটন

- (c) Ecotourism

পৰিবেশিক পৰ্যটন

Total No. of printed pages = 7

3 (Sem-3) ENST-I

2017

ENVIRONMENTAL STUDIES - I

Full Marks - 40

Time - Two hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions.

Answer either in English or in Assamese.

ইংৰাজী অথবা অসমীয়াত উত্তৰ লিখিব।

1. Choose the correct answer : 1×5=5

শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা :

(a) Environment includes

পৰিবেশ গঠিত হয়

(i) - atmosphere

বায়ুমণ্ডলৰ দ্বাৰা

(ii) hydrosphere

জলমণ্ডলৰ দ্বাৰা

(iii) lithosphere

ভূমণ্ডলৰ দ্বাৰা

[Turn over

(iv) All of the above.

ওপৰৰ সকলোবোৰৰ দ্বাৰা।

(b) During all photosynthesis plant produces

সালোক সংশ্লেষণত উদ্ভিদে উৎপাদন কৰে

(i) oxygen

অক্সিজেন

(ii) carbon dioxide

কাৰ্বন ডাইঅক্সাইড

(iii) nitrogen

নাইট্রজেন

(iv) carbon monoxide.

কাৰ্বন মন'অক্সাইড।

(c) Major causes of deforestations are

বনাঞ্চল ধ্বংস হোৱাৰ মূল কাৰণ হ'ল

(i) shifting cultivation

ঝুম খেতি

(ii) fuel requirement

ইন্ধনৰ প্ৰয়োজনীয়তা

(iii) raw material for industries

উদ্যোগৰ কেঁচা সামগ্ৰীৰ বাবে.

(iv) All of these.

ওপৰোক্ত সকলো।

(d) Over exploitation of ground and surface water causes

ভূগৰ্ভ জল আৰু বৈয়োৱা জলৰ অত্যধিক শুকনৰ ফলত হয়

(i) flood

বানপানী

(ii) drought

খৰাং

(iii) conflict over water

জলৰ বাবে সংঘৰ্ষ

(iv) All of the above.

ওপৰোক্ত সকলো।

(e) Which one do you consider the main problem for human beings ?

মানৱ সমাজৰ আটাইতকৈ ডাঙৰ সমস্যাটো তুমি কি বুলি ভাবা ?

(i) population explosion

জনসংখ্যা বিস্ফোৰণ

(ii) deforestation

বনাঞ্চল ধ্বংস

(iii) food crisis

খাদ্য সংকট

(iv) job crisis.

চাকৰি বা জীৱিকাৰ অভাৱ।

2. Write the following in one word / term :

1×5=5

তলত দিয়াবোৰ এটা পদ / শব্দত লিখা :

(a) The organism which feed on dead organisms, wastes of living organism are called

মৃত জীৱজন্তু বা প্ৰাণীৰ বৰ্জ্য পদাৰ্থক খাদ্যৰূপে ব্যৱহাৰ কৰা প্ৰাণীক বোলা হয়

(b) The variety and variability among all groups of living organisms and the ecosystem complexes in which they occur

জীৱিত প্ৰাণীৰ বিভিন্নতা আৰু পৃথকতা লগতে বিভিন্ন জটিল পৰিস্থিতি তন্ত্ৰক বুজাবলৈ ব্যৱহাৰ কৰা শব্দটো হ'ল

(c) What is the name of the book in which the list of endangered species are included ?

বিলুপ্ত হবলৈ ধৰা জীৱৰ তালিকাক অন্তৰ্ভুক্ত কৰা কিতাপখনৰ নাম কি ?

(d) The lower most layer of the atmosphere, traps heat by a natural process due to the presence of certain gases. This effect is called

পৃথিৱীৰ বায়ুমণ্ডলৰ একেবাৰে ওচৰত থকা স্তৰে প্ৰাকৃতিকভাৱে বিশেষ এটি গেছৰ উপস্থিতিত তাপ জমা কৰি থয় — এই প্ৰভাৱক কোৱা হয়

(e) The sequence of food transfer from producer to consumer in an ecosystem is known as

এটি পৰিস্থিতি তন্ত্ৰত উৎপাদকৰ পৰা উপভোক্তা স্তৰলৈ খাদ্য পৰিবহণ কৰা প্ৰক্ৰিয়াক কোৱা হয়

3. Write short notes on any two of the following :

তলৰ যি কোনো দুটাৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা :

5×2=10

(a) Importance of biodiversity

জৈৱ বৈচিত্ৰ্যৰ প্ৰয়োজনীয়তা

(b) Biotic and abiotic factors.

জৈৱিক আৰু অজৈৱিক কাৰক

(c) Water pollution

জল প্ৰদূষণ

(d) World food problem.

বিশ্ব খাদ্য সংকট।

4. What is ecosystem ? What are the components of ecosystem ? How is energy transferred in an ecosystem ?

1+5+4=10

পৰিস্থিতি তন্ত্ৰ মানে কি বুজা ? পৰিস্থিতি তন্ত্ৰৰ বিভিন্ন কাৰকসমূহ কি কি ? এটি পৰিস্থিতি তন্ত্ৰত শক্তি কেনেকৈ প্ৰবাহিত হয় ?

Or / নাইবা

Write in brief :

5+5=10

চমুকৈ লিখা :

(a) Endangered species of N.E.

উত্তৰ-পূৱৰ লুপ্তপ্ৰায় / বিপদগ্ৰস্ত প্ৰাণীসমূহ।

(b) Scope and importance of environmental studies.

পৰিবেশ অধ্যয়নৰ উদ্দেশ্য আৰু প্ৰয়োজনীয়তা।

5. What do you mean by natural resources ? Write the role of individual in conservation of natural resources.

2+8=10

প্ৰাকৃতিক সম্পদ বুলিলে কি বুজা ? প্ৰাকৃতিক সম্পদৰ সংৰক্ষণত ব্যক্তিগত ভূমিকাৰ বিষয়ে লিখা।

Or / নাইবা

Discuss about the wildlife of N.E. region. What are the problems faced by the wildlife sanctuaries and national parks of N.E. Give your suggestions for solution of the problem.

3+4+3=10

উত্তৰ-পূৱ ভাৰতৰ বন্যপ্ৰাণীৰ বিষয়ে লিখা। উত্তৰ-পূৱত অৱস্থিত বিভিন্ন অভয়াৰণ্য আৰু ৰাষ্ট্ৰীয় উদ্যানসমূহৰ সমস্যা আৰু ইয়াৰ সমাধানৰ বাবে তোমাৰ মতামত লিখা।

2017

ALTERNATIVE ENGLISH

Full Marks : 80

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

1. Answer the following questions : 1×10=10

- (a) Who is Mr. Bennet's favourite daughter?
- (b) What is the name of the house Bingley is renting?
- (c) Who is Mr. Collins' patroness?
- (d) What is the name of Legrand's servant?
- (e) According to Aunt Polly in *The Adventures of Tom Sawyer*, what does Tom hate the most?
- (f) Who is Tom's closest friend in *The Adventures of Tom Sawyer*?
- (g) Name the identical twins in *Lord of the Flies*.
- (h) Who is Jack in *Lord of the Flies*?
- (i) Who is the author of *Shanti*?
- (j) Who does Caroline Bingley want to marry?

(2)

2. Answer any *five* of the following questions :

2×5=10

- (a) Who were the littluns in *Lord of the Flies*?
- (b) How and why do the boys make fire in *Lord of the Flies*?
- (c) Why was Muff Potter arrested in *The Adventures of Tom Sawyer*?
- (d) How did Tom Sawyer trick his friends in *The Adventures of Tom Sawyer*?
- (e) In *The Gold Bug*, who wrote the treasure map?
- (f) In *The Gold Bug*, what is the importance of the Bishop's Hostel?
- (g) Comment on the station room in *Shanti*.

3. Write short notes on any *four* of the following :

5×4=20

- (a) Piggy (*Lord of the Flies*)
- (b) Becky Thatcher (*The Adventures of Tom Sawyer*)
- (c) Aunt Polly (*The Adventures of Tom Sawyer*)
- (d) Mr. Bennet (*Pride and Prejudice*)
- (e) Subramaniam (*Shanti*)
- (f) Lydia (*Pride and Prejudice*)
- (g) Jupiter (*The Gold Bug*)

(3)

4. Answer any *four* of the following questions :

10×4=40

- (a) Comment on the theme of love and marriage in *Pride and Prejudice*.
- (b) Discuss Poe's *The Gold Bug* as a short story.
- (c) Compare the characters of Injun Joe and Muff Potter in *The Adventures of Tom Sawyer*.
- (d) Comment on Jane Austen's use of irony and humour in *Pride and Prejudice*.
- (e) Comment on the significance of the double in *Shanti*.
- (f) What is the plot of the story, *The Gold Bug*? Who are the main and supporting characters of the story?
- (g) What does it mean to say that *Lord of the Flies* is an allegorical novel? What are its important symbols?
- (h) Compare and contrast Ralph and Simon in *Lord of the Flies*.

2017

ASSAMESE
(Modern Indian Language)

Full Marks : 80

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

১। পোনপটীয়া উত্তৰ দিয়া :

১×১০=১০

(ক) 'কালিয় দমন' নাটৰ প্ৰধান চৰিত্ৰটোৰ নাম লিখা।

(খ) অংকীয়া নাটৰ মূল বস কি?

(গ) কালি নাগে পূৰ্বে ক'ত বাস কৰিছিল?

(ঘ) 'নিগ্ৰো' নামৰ নাটৰ নাট্যকাৰজন কোন?

(ঙ) ভেকোলা কোন আছিল?

(চ) ঔগুৰি চাহ বাগিচাৰ হাজিৰা মহৰী কোন আছিল?

(ছ) আজান ফকিৰ ক'ৰ পৰা অসমলৈ আহিছিল?

(জ) ৰূপাই দাধৰাক কোনে হত্যা কৰিছিল?

(ঝ) 'ইটাখুলি বণত কোনে জয়লাভ কৰিছিল ?

(ঞ) 'এজাক জোনাকীৰ জিলমিল' নাটকখনৰ মুঠ চৰিত্ৰ কেইটা ?

২। চমু উত্তৰ দিয়া :

২×৫=১০

(ক) 'কালিয় দমন' নাটকখনৰ মূল ঘটনা কেইটা আৰু কি কি ?

(খ) "আহে স্বামী, ওহি বিষ-পানী পিএ প্ৰাণে মৰল হামি তোহাক প্ৰসাদে পুনৰ্বাৰ উপজল।"

এইদৰে কোনে, কাক কৈছিল ?

(গ) "লোকে কত হাতী বেচিছে মই আৰু বটুৱা ঘোঁৰা এটা বেচিব নোৱাৰিমনে?"

এই কথাষাৰ কোনে, কাক উদ্দেশ্য কৰি কৈছিল ?

(ঘ) "জীয়াই থাকিলে ভাতে আটিব, মৰিলে গাঁতে আটিব।" কথাষাৰিৰ তাৎপৰ্য কি ?

(ঙ) "তুমি গছৰ ফেৰেঙনিত টোপনি যোৱা মানুহ; তোমাৰ কিটো আছে?"

বুঢ়ীয়ে চকীদাৰক এইদৰে কিয় কৈছিল ?

৩। চমুকৈ উত্তৰ দিয়া (যি কোনো চাৰিটা) :

৫×৪=২০

(ক) ভটিমা মানে কি ? ভটিমা কেই প্ৰকাৰৰ আৰু কি কি ?

(খ) নান্দীশ্লোক মানে কি ? অংকীয়া নাটত নান্দীশ্লোক কোনে গায় ?

(গ) মাকৰী মেম কোন ? মিষ্টাৰ ফক্স চাহাবৰ তেওঁ কি হয় ?

(ঘ) 'জিকিৰ গীত' বুলিলে কি বুজা ? 'শৰাগুৰি চাপৰি' নাটকখনত এনে গীতৰ প্ৰয়োগ আছেনে ?

(ঙ) "গৰ্ভত থকা সন্তানৰ মুখ কোনো মাতৃয়ে অকালতে চাবলৈ ইচ্ছা নকৰে। কৰিলে দুয়োৰে মৃত্যু হয়।"

এই কথাষাৰৰ পৰা বক্তাৰ কেনে মনোভাৱ প্ৰকাশ পাইছে ?

৪। অংকীয়া নাট কাক বোলে ? অংকীয়া নাটৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ আলোচনা কৰা।

১০

অথবা

সংস্কৃত নাটকৰ লগত অংকীয়া নাটৰ কি কি বিষয়ত সাদৃশ্য দেখা যায়, আলোচনা কৰা।

১০

৫। বুৰঞ্জীমূলক নাটক কাক বোলে ? 'শৰাগুৰি চাপৰি' নাটকখনক বুৰঞ্জীমূলক নাটক বুলি ক'ব পাৰিনে ? আলোচনা কৰা।

১০

অথবা

'শৰাগুৰি চাপৰি' নাটকখনৰ মাজেৰে আজান ফকিৰৰ জীৱন দৰ্শন কেনেদৰে প্ৰতিফলিত হৈছে, আলোচনা কৰা।

১০

৬। 'মহৰী' নাটকখনৰ বিষয়বস্তু সম্পৰ্কে চমু আলোচনা কৰি ইয়াত হাস্যৰস কেনেদৰে ফুটি উঠিছে, বিচাৰ কৰা।

১০

অথবা

'মহৰী' নাটকখনৰ ভাবিৰাম আৰু ফক্স চাহাব চৰিত্ৰ দুটিৰ তুলনামূলক আলোচনা দাঙি ধৰা।

১০

৭। 'এজাক জোনাকীৰ জিলমিল' নাটকখনৰ নায়িকা চৰিত্ৰটিৰ বিষয়ে এটি আলোচনা দাঙি ধৰা।

১০

অথবা

'এজাক জোনাকীৰ জিলমিল' নাটকখনৰ মাজেৰে দ্বিতীয় বিশ্বযুদ্ধৰ পৰৱৰ্তী অসমীয়া সমাজখনৰ সামাজিক চিত্ৰ কেনৈদৰে ৰূপায়িত হৈছে, আলোচনা কৰা।

১০

2017

BENGALI
(Modern Indian Language)

Full Marks : 80

Time : 3 hours

The figures in the margin indicate full marks
for the questions

১। নিৰ্দেশ অনুসারে অতি সংক্ষিপ্ত উত্তৰ দাও : ১×১০=১০

- (ক) সপ্তাহেৰ কোন বাৰে 'জ্ঞানতরঙ্গিণী সভা'ৰ অধিবেশন আয়োজিত হত?
- (খ) "কৰ্তা বোধ কৰি এখনো বাড়ীৰ ভেতৰ থেকে বেরোননি। (উচ্চস্বরে) ওরে বোদে।" এই 'বোদে'ৰ প্ৰকৃত নাম কি?
- (গ) "ও মা, ছি! ইংরিজী পড়লে কি লোক এত বেহায়া হয় গো।" ক'ৰ উক্তি?
- (ঘ) "একে কি কেউ খেলা বলে? তুই আমার টেক্কাৰ উপর বিবি দিলি।" নবকুমাৰদেৱ বাড়ীৰ অন্দৰমহলৰ মহিলাৰা কোন 'খেলা' খেলছিল?
- (ঙ) 'শ্ৰীমদ্ভাগবদ্গীতা' উচ্চাৰণ কৰতে কালীনাথ কী উচ্চাৰণ কৰেছিল?

- (চ) প্রতাপাদিত্যের পিতার নাম কী ?
- (ছ) “পরম্পরায় শুনা গেল, সেনাপতি মশাইয়ের ঘরে চোর পড়েছিল।” ‘সেনাপতি মশাই’ বলতে কাকে বোঝানো হয়েছে ?
- (জ) ধনঞ্জয় বৈরাগীর নিবাস কোথায় ছিল ?
- (ঝ) “আজ রাতে আমি রামচন্দ্রের ছিন্ন মুণ্ড দেখতে চাই।” প্রতাপাদিত্য কাকে রামচন্দ্রকে হত্যার আদেশ দিয়েছিলেন ?
- (ঞ) রামমোহন বিভার জন্য কী উপহার এনেছিল ?

২। সংক্ষিপ্ত উত্তর দাও :

২×৫=১০

- (ক) কালীনাথের পরম বৈষ্ণব খুড়োর নাম কী ? তিনি কোথায় মৃত্যুবরণ করেছিলেন ?
- (খ) নবকুমার ও কালীনাথের আগমনের দেরি দেখে ‘জ্ঞানতরঙ্গিণী সভা’র অধিবেশনের চেয়ারম্যান হিসেবে কার নাম প্রস্তাব করা হয়েছিল ? কে প্রস্তাব করেছিলেন ?
- (গ) “অন্তঃপুরের প্রহরীদের এখনই ডেকে নিয়ে এসো। অন্তঃপুরের পাহারায় কে কে ছিল ?” প্রতাপাদিত্যের অন্তঃপুরের দুই প্রহরীর নাম লেখো।
- (ঘ) “আমাদের মহারাজের ভয়ে যম কাঁপে, কিন্তু ওঁর ভয়ডর নেই। যাতে তাঁরই উপরে সব রাগ পড়ে তিনি ইচ্ছে করেই যেন তার জোগাড় করছেন।” বক্তা কে ? কার সম্মুখে এ কথা বলা হয়েছে ?
- (ঙ) পিতৃরাজ্য পরিত্যাগ করে উদয়াদিত্য কোন্ স্থানে যাত্রা করেছিলেন ? কে তাঁর সঙ্গী হয়েছিলেন ?

৩। ‘ক’ গুচ্ছ থেকে দুটি প্রশ্নের এবং ‘খ’ গুচ্ছ থেকে দুটি প্রশ্নের উত্তর দাও :

৫×৪=২০

ক—গুচ্ছ

- (ক) ‘একেই কি বলে সভ্যতা’ গ্রন্থের ‘সারজন’ চরিত্রটি বিশ্লেষণ করো।
- (খ) ‘একেই কি বলে সভ্যতা’র দ্বিতীয় অঙ্কের দ্বিতীয় গর্তাঙ্ক অবলম্বনে নবকুমারদের বাড়ির অন্দরমহলে রঙ্গ-রসিকতার যে সুনিপুণ পরিচয় ফুটে উঠেছে তার বর্ণনা দাও।

(গ) ‘জ্ঞানতরঙ্গিণী সভা’র অধিবেশন দৃশ্যটি আলোচনা করো।

খ—গুচ্ছ

- (ক) প্রতাপাদিত্য জামাতা রামচন্দ্রকে হত্যা করতে চেয়েছিলেন কেন ? রামচন্দ্র কীভাবে প্রাণ রক্ষা করতে সমর্থ হয়েছিলেন তা আলোচনা করো।
- (খ) ‘প্রায়শ্চিত্ত’ নাটকে রামমোহন মালের চরিত্র বিশ্লেষণ করো।
- (গ) “আর এই আমাদের রাজা। ওকে রাজা বলতে চাই, বন্ধু বলে ফেলি।” কে এই উক্তি করেছিলেন ? কাকে উদ্দেশ্য করে একথা বলা হয়েছিল ? বক্তা তাঁকে ‘রাজা’ বলতে গিয়ে ‘বন্ধু’ বলে ফেলেন কেন ? সংক্ষেপে আলোচনা করো।

- ৪। 'ক' গুচ্ছ থেকে দুটি প্রশ্নের এবং 'খ' গুচ্ছ থেকে দুটি প্রশ্নের উত্তর দাও : ১০×৪=৪০

ক—গুচ্ছ

- (ক) “‘একেই কি বলে সভ্যতা’ মাত্র এক দিনের ঘটনা লইয়া লিখিত হইয়াছে।” সমালোচকের এই মন্তব্যের সার্থকতা বিচার করো।
- (খ) “‘একেই কি বলে সভ্যতা’র মধ্যে সমগ্র ‘ইয়ং বেঙ্গল’ সমাজ মাইকেলের বর্ণনীয় বিষয়।” সমালোচকের এই মন্তব্যের পরিপ্রেক্ষিতে এই প্রহসনে প্রতিফলিত সমাজচিত্রের আলোচনা করো।
- (গ) “‘আজ কি কুলগ্রেই বাড়ী থেকে বেরয়েছিলেন।’ ‘একেই কি বলে সভ্যতা’ প্রহসনের বৈষ্ণব বাবাজির দূরবাহার কথা ব্যক্ত করো।
- (ঘ) ‘একেই কি বলে সভ্যতা’ প্রহসনটিতে হাস্যরস সৃষ্টিতে লেখকের পারদর্শিতার পরিচয় দাও।

খ—গুচ্ছ

- (ক) ‘প্রায়শ্চিত্ত’ নাটকের উদয়াদিত্য ও বিভার আখ্যানের মাধ্যমে ভাই-বোনের সম্বন্ধের যে পরিচয় উদ্ভাসিত হয়ে উঠেছে তা আলোচনা করো।
- (খ) ‘প্রায়শ্চিত্ত’ নাটকের নামকরণের সার্থকতা বিচার করো।
- (গ) ‘প্রায়শ্চিত্ত’ নাটকের বসন্ত রায় চরিত্রটি বিশ্লেষণ করো।
- (ঘ) “‘নিষ্ঠুর পশুশক্তির সহিত মানুষের অহিংস আত্মিক শক্তির দ্বন্দ্ব হইতেই আলোচ্য নাটকের প্রাণবন্ত গড়িয়া উঠিয়াছে।’ ‘প্রায়শ্চিত্ত’ নাটক সম্বন্ধে সমালোচকের এই মন্তব্যের আলোকে নাটকটির আখ্যানভাগ বিশ্লেষণ করো।

2017

HINDI

(Modern Indian Language)

Full Marks : 80

Time : 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

1. निम्नलिखित प्रश्नों के उत्तर दीजिए : 1×10=10

- (क) यूरोप में निबंध विधा के जन्मदाता कौन माने जाते हैं?
- (ख) दीनबंधु ऐन्ड्रुज के दर्शन बनारसी दास चतुर्वेदी को कब हुआ था?
- (ग) ‘मन की दृढ़ता’ का लेखक कौन है?
- (घ) कौत्स किस आश्रम का विद्यार्थी था?
- (ङ) महावीर प्रसाद द्विवेदी किस युग के निबंधकार हैं?
- (च) ‘मोहन मेले’ का उल्लेख पठित किस निबंध पर हुआ है?
- (छ) ‘दीनबंधु ऐन्ड्रुज’ शीर्षक निबंध में उल्लिखित गुरुदेव कौन हैं?
- (ज) ‘साहित्य’ शीर्षक निबंध के लेखक कौन हैं?

(2)

(झ) 'शिवशम्भु का चिट्ठा' के लेखक का नाम क्या है?

(ज) वासुदेव शरण अग्रवाल का जन्म कब हुआ था?

2. निम्नलिखित प्रश्नों के अति संक्षेप में उत्तर लिखिए : $2 \times 5 = 10$

(क) 'मन की दृढ़ता' शीर्षक निबंध के माध्यम से लेखक क्या कहना चाहते हैं?

(ख) 'मित्रता' शीर्षक निबंध में मित्र का कर्तव्य किस प्रकार का बताया गया है?

(ग) 'वेणीकुंज' का वर्णन निबंधकार ने किस प्रकार किया है?

(घ) शिवपूजन सहाय के अनुसार साहित्य के उत्कर्ष के लिए क्या आवश्यक है?

(ङ) श्यामसुन्दर दास द्वारा रचित दो ग्रंथों के नाम लिखिए।

3. निम्नलिखित प्रश्नों में से किन्हीं चार के उत्तर दीजिए : $5 \times 4 = 20$

(क) राजा रघु की चारित्रिक विशेषताओं पर प्रकाश डालिए।

(ख) साहित्य का व्यापक अर्थ क्या है? लिखिए।

(ग) आचार्य रामचंद्र शुक्ल के अनुसार मैत्री का उद्देश्य क्या है?

(घ) लेखक के अनुसार दीनबंधु ऐन्ड्रुज के व्यक्तित्व के बारे में लिखिए।

(ङ) 'भेले का ऊँट' में निहित व्यंग्य को लिखिए।

(3)

4. सप्रसंग व्याख्या कीजिए :

$10 \times 2 = 20$

(क) मित्रों के चुनाव की उपयुक्तता पर उसके जीवन की सफलता निर्भर हो जाती है।

अथवा

उत्सवप्रियता मनुष्य की सहज प्रवृत्ति है।

(ख) किसी राष्ट्र या जाति में संजीवनी शक्ति भरनेवाला साहित्य ही है।

अथवा

अनेक मानसिक शक्तियों में दृढ़ता भी मन का एक उत्तम धर्म और मनुष्य के प्रशंसनीय गुणों में है।

5. 'मित्रता' शीर्षक निबंध में निबंधकार ने मित्रता के बारे में क्या-क्या कहा है?

10

अथवा

'नाखून क्यों बढ़ते हैं' शीर्षक निबंध के प्रतिपाद्य को स्पष्ट कीजिए।

6. निम्नलिखित में से किसी एक विषय पर निबंध लिखिए :

10

(क) युवा पीढ़ी का कर्तव्य

(ख) बाढ़

(ग) विश्व कप क्रिकेट

(घ) आपका प्रिय साहित्यकार

★ ★ ★

2017

BODO

(Modern Indian Language)

Full Marks : 80

Time : 3 hours

The figures in the margin indicate full marks
for the questions

Answer in Bodo

1. गाहायनि सॉलुफोरखौ सोदोब मोनसे एबा सिरिसेजों फिन :

1×10=10

- (क) 'बैसागि सिख्लानि सलबाथा' रायथायाव जायगा मोननाय
माब्रे नानि मुं लिर।
- (ख) सिख्रि सिख्लाफोरा बबे फुख्रियाव थाफुं थाफुं गेलेयोमोन?
- (ग) बर'फोरा मा हाबा मावनायखौ गेदेर फाब होना सानो?
- (घ) "बर' थुनलाइनि सिरिमोननाय" रायथायाव बर'फोरनियाव
मा मा बिजाबफोरा गैया होनना बुंदों?
- (ङ) बर' थुनलाइ जौगा होनो मा मोनसे लामा दंबावो होनना
रायथाइगिरिया बुंदों?
- (च) बोराय खाथडा नावखौ मानो दान्दोंमोन?
- (छ) मानसिनि मेगनाव गोमोथाव बुहुमा अरायबो मा सारफावो
होनना बुंदों?

- (ज) चण्डीदासनि मानि गेजेरजों रहस्य सानथौ बेरखांदों?
- (झ) स्निजौ मायथाइनि सोर राजानि समावनो बर' हारिमु दावगानायनि खोथा मिथिनो मोनो?
- (ञ) बुहुमनि बैसोया बेसे बोसोर?

2. गाहायनि सॉलुफोरनि फिनखौ सुंथाबै फिन : $2 \times 5 = 10$

- (क) बैसागोयाव गोदोनि बर'फोरा सानबैसे हरबैसे माबादिथै रंजायोमोन?
- (ख) बर'फोरनि धोरोमा मा?
- (ग) लेखा गोरों मानसिफोरखौ बिमानि रावनि थाखाय मा मावनांगौ होन्दों?
- (घ) रहस्य सानथौवा मा?
- (ङ) भारत हादोरनि हारिनि सिनायथि रैखाथिनि जांखिथायफोरा मा मा?

3. गाहायनि सॉलुफोरनि जायखि-जाया मोनबैनि फिन हो : $5 \times 4 = 20$

- (क) बर'फोरनि सिनायथि बुडोब्ला मा मिथियो?
- (ख) टेलिफ'न सारभिसाव माइक्र'वेथ बाहायनायनि सोमोन्दै लिर।
- (ग) स्निजौ आरो गुजौ मायथायाव बर' मोसानायनि मा नेरसोन मोनोमोन?

- (घ) राधाकृष्णना गावनि 'धोरोम आरो हारिमु' बिजाबाव मा बुंदोंमोन?
- (ङ) 1968 मायथायाव पि० एम० अकवा ताकवा मा बुंदोंमोन?
- (च) इंराज सासननि समाव बर'फोरखौ मा बुंदोंमोन आरो मानो?

4. 'बैसागि सिखलानि सलबाथा' रायथायाव सोर सोरजों हाबा जानायनि खोथा बुंदों आरो मानो बेखेवना लिर। 10

एबा

'फनैसो आरज' रायथायाव गेदेमा असमीया हारि दानोब्ला मा मा खालामनांगोन होनना खावलायदों बेखेवना लिर। 10

5. बर' थुनलाइ जौगाहोनायनि राहा लामाफोरा मा मा बेखेवना लिर। 10

एबा

'आग्लानि बाश्ना' रायथायाव गोदोनि बैसागो रंजानायनि खोथाया माबादि बेरखांदों लिर। 10

6. भारतनि मा मा बिजाबफोरनि गेजेरजों माबादिथै रहस्य सानथौवा बेरखांदों बेखेवना लिर। 10

एबा

उदांस्त्रि सोमावसारनायाव सोर सोर बर'फोरा माबादिथै हेफाजाव होदोंमोन बेखेवना लिर। 10

7. बर' मोसानायनि आखु महरखिन्धि आरो गाननाय जोमनायनि सोमोन्दै बेखेवना लिर। 10

एबा

सुबुं सोदोमस्रियाव विगियाननि गोहोमनि सोमोन्दै लिर। 10

★ ★ ★

2017

NEPALI

(Modern Indian Language)

Full Marks : 80

Time : 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

1. छोटकरीमा उत्तर दिनुहोस् : 1×10=10

- (क) शशीधरका बाबुको नाम के हो?
- (ख) लक्ष्मीप्रसाद देवकोटाको जन्म कहिले भएको थियो?
- (ग) 'रातभरि हुरी चल्यो' कथाका कथाकार को हुन्?
- (घ) "सबैभन्दा ठूलो दुःखको वर्णन गर्ने गीत नै हाम्रो सबैभन्दा मिठो गाना हो"—यो वाक्यांश कस्को हो?
- (ङ) मास्टरबाबुले कति रुपियाँको छाता किनेका थिए?
- (च) 'अमरि' कुन भाषाको शब्द हो?
- (छ) माया कस्की छोरी हो?
- (ज) कथाकार अर्जुन निरौलाको जन्म कहाँ भएको थियो?
- (झ) पीपलको पातको अर्को नाम के हो?
- (ञ) 'बेसाहा' कथाको कथानायक को हो?

2. संक्षेपमा उत्तर लेख्नुहोस् :

2×5=10

- (क) मिल्टनले पुस्तक सम्बन्धी कस्तो धारणा व्यक्त गरेका छन्?
- (ख) “मैले तपाईंलाई एउटा ढुङ्गाले हानिपठाएकी थिएँ, याद छ के?” यो वाक्य कसले कसलाई भनेको हो?
- (ग) राधाका बाबु र आमा-को नाम के हो?
- (घ) पुरानो अङ्ग्रेजी शब्द ‘हाउण्ड’ र ‘श्वाइन’-को सट्टा आजभोलि के-के अङ्ग्रेजी शब्द प्रयोग गरिन्छ?
- (ङ) लक्ष्मीप्रसाद देवकोटाले आत्मा सम्बन्धी कस्तो धारणा व्यक्त गरेका छन्?

3. कुनै चार प्रश्नको उत्तर दिनुहोस् :

5×4=20

- (क) ‘बेसाहा’ कथाको नायक मसिने बेसाहा खोज्नुमा सफल भयो या भएन? कथानकको आधारमा स्पष्ट पार्नुहोस्।
- (ख) “कविको शब्दमा मानिस एउटा तीनतारे सारङ्गी हो।” यस भनाइको पुष्टि गर्नुहोस्।
- (ग) बीरेले सुबेदार मेजर पाएपछि मणिपुरमा भएकी मायासँग भेट गरेर दुई बीच के-के वार्तालाप भए? छोटकरीमा लेख्नुहोस्।
- (घ) निबन्धकार लक्ष्मीप्रसाद देवकोटाले के-के पाँचोटा चाहिने कुराको उल्लेख गरेका छन्? त्यसमध्ये कुनै एक चाहिने कुराको संक्षेपमा वर्णन गर्नुहोस्।
- (ङ) ‘मान्छे फगत मान्छे’ कथाको मूलमर्म केलाउनुहोस्।
- (च) रामकृष्ण शर्माको निबन्धकारिता संक्षेपमा लेख्नुहोस्।

4. कुनै चार प्रश्नको उत्तर लेख्नुहोस् :

10×4=40

- (क) ‘रातभरि हुँदै चल्थो’ कथाको प्रारम्भ, विकास, उत्कर्ष र चरमोत्कर्ष के-कस्तो रहेको छ? कथानकको आधारमा छलफल गर्नुहोस्।
- (ख) लक्ष्मीप्रसाद देवकोटाको निबन्धात्मक प्रवृत्ति वर्णन गर्नुहोस्।
- (ग) कथातत्त्वका आधारमा ‘छाता’ कथाको विश्लेषण गर्नुहोस्।
- (घ) निबन्धकार रामकृष्ण शर्माको ‘जीवन र साहित्य’ निबन्धमा जीवन र साहित्य सम्बन्धी कस्ता विचार प्रस्तुत गरेका छन्? छलफल गर्नुहोस्।
- (ङ) कथाकार हरिप्रसाद ‘गोर्खा’ राईको ‘मन भित्र-भित्रै’ कथाको कथानायकको चरित्राङ्कन प्रस्तुत गर्नुहोस्।
- (च) नेपाली कथा साहित्यमा कथाकार लीलबहादुर क्षेत्रीको अवदानबारे छलफल गर्नुहोस्।
- (छ) ‘पीपलको छहारी’ निबन्धमा पीपलको महत्त्व सम्बन्धी के-कस्ता विचार प्रस्तुत गरिएका छन्?
- (ज) ‘दाइजो’ कथामा दाइजो सम्बन्धी के-कस्ता धारणा प्रस्तुत गरिएका छन्? कथानकको आधारमा स्पष्ट पार्नुहोस्।

Total No. of printed pages = 4

4 (Sem-3) FBEN-II

2017

BENGALI

(Functional MIL-II)

Paper : 3·2

Full Marks – 80

Time – Three hours

The figures in the margin indicate full marks
for the questions.

- ১। অতি সংক্ষিপ্ত উত্তর দাও : ১×১০=১০
- (ক) 'বিচিত্র প্রবন্ধ' প্রথম কোন মাসে প্রকাশিত হয়?
- (খ) 'জানি নিন্দায় — আছে।' শূন্যস্থান পূর্ণ করো।
- (গ) ব্যাঙ্কের ডাক কিসের সঙ্গে ঋণ খায় ?
- (ঘ) বাংলা প্রতিশব্দ লেখো : Debenture
- (ঙ) কেকাধ্বনি কিসের ডাক ?
- (চ) 'সাত সমুদ্রের জল — পরিপূর্ণ।' শূন্যস্থান পূর্ণ করো।
- (ছ) বাংলা প্রতিশব্দ লেখো : Bonus
- (জ) ইংরেজের সাহিত্যে শরৎ — । শূন্যস্থান পূর্ণ করো।

[Turn over

(ঝ) 'পরিনিন্দা' প্রবন্ধটি কোন সালে রচিত হয়েছিল ?

(ঞ) শরতের রঙটি কিসের রঙ ?

২। সংক্ষিপ্ত উত্তর দাও :

২×৫=১০

(ক) কিসের পরিচয় পেলে মানুষ 'প্রকৃতির পরিচয় পাইলাম' বলে খুশি হয়ে ওঠে ?

(খ) 'জয়দেবের — ভালো বটে, কিন্তু — নহে।' শূন্যস্থান পূর্ণ করো।

(গ) 'Subsidy' শব্দটির দুটি বাংলা প্রতিশব্দ লেখো।

(ঘ) 'পশ্চিমে শরতের গানে দেখি — — কথা।' শূন্যস্থান পূর্ণ করো।

(ঙ) টীকা লেখো : 'কুমারসম্ভব'।

৩। পত্র লেখো : (যে কোন দুটি)

৫×২=১০

(ক) তুমি একটি বিদেশী কোম্পানীর নিকট অগ্রিমসহ যে মালের নির্দেশ দিয়েছিলে, তা সরবরাহ করা হয়েছে। কিন্তু তা নিম্নমানের। উদ্বৃত্ত অর্থ ফেরত পাঠাবার অনুরোধ করে কোম্পানীর নিকট পত্র লেখো।

(খ) তোমার প্রতিষ্ঠান যে পণ্য উৎপাদন করে, তা ক্রয় করতে কোনও বিদেশী প্রতিষ্ঠান ইচ্ছুক। তোমার সম্মতি ও শর্তাদি জানিয়ে একখানি পত্র লেখো।

(গ) তুমি একটি নতুন ব্যবসায় প্রতিষ্ঠা করবে। ব্যাঙ্কে তোমার হিসাবে যে অঙ্ক জমা আছে, তা যথেষ্ট নয়। জমাতিরিক্ত ঋণ প্রার্থনা করে তোমার ব্যাঙ্কের নিকট একখানি আবেদন পত্র রচনা করো।

৪। সপ্রসঙ্গ ব্যাখ্যা করো : (যে কোনো দুটি)

৫×২=১০

(ক) "মহত্বকে পদে পদে নিন্দার কাঁটা মাড়াইয়া চলিতে হয়।"

(খ) "আশা করি, শনিগ্রহের অধিবাসীদেরও এমন দশা নয়।"

(গ) "বাহিরের বাজে মিষ্টতায় আসল জিনিষের মূল্য নামাইয়া দেয়।"

৫। নিম্নলিখিত প্রশ্নগুলির উত্তর দাও : (যে কোনো দুটি)

১০×২=২০

(ক) 'শরৎ' প্রবন্ধে রবীন্দ্রনাথ শরতের একটি প্রাণ ও একটি ভাবের দিক দেখিয়েছেন, সেই প্রাণ ও ভাব কি তা রবীন্দ্রনাথের অনুসরণে আলোচনার দ্বারা বুঝিয়ে দাও।

(খ) 'পরিনিন্দা' প্রবন্ধে রবীন্দ্রনাথ লোকসমাজে নিন্দার প্রয়োজনীয়তা যেমন স্বীকার করেছেন, তেমনি মানুষের স্বভাবধর্মেরও নিগূঢ় দিকটি উদ্ঘাটন করেছেন। — আলোচনার দ্বারা এই উক্তির যথার্থতা নিরূপণ করো।

(গ) 'কেকাধ্বনি' প্রবন্ধটিতে আপাত কর্কশ কেকাধ্বনিকে রবীন্দ্রনাথ কিভাবে শিল্প সৌন্দর্য্যস্বাদনের উপকরণ হিসাবে প্রতিষ্ঠিত করেছেন?

(ঘ) "রবীন্দ্রনাথের 'বিচিত্র প্রবন্ধ' বাংলা আত্মভাবনিষ্ঠ অর্থাৎ ব্যক্তিগত প্রবন্ধের ক্ষেত্রে এক অভিনব ও অবিস্মরণীয় সংযোজন।"—উক্তিটির যথার্থ্য প্রতিপন্ন করো।

৬। নিম্নলিখিত বাণিজ্যিক শব্দাবলীর পারিভাষিক বাংলা প্রতিশব্দ লেখো : (যে কোন দশটি) $1 \times 10 = 10$

Provident fund, Agreement, Rebate, Balance sheet, Agenda, Royalty, Auditor, Hire Purchase, Quorum, Lien, Gratuity, Audit, Copyright, Annual return, Overdraft.

৭। সারাংশ লেখো : $10 \times 1 = 10$

ঘাটতি ব্যয়ের বিপদের সম্ভাবনার ইঙ্গিত যিনি প্রথমে দিয়েছিলেন, তিনি আধুনিক কালের একজন প্রখ্যাত অর্থশাস্ত্রী অধ্যাপক ক্যালডোর। তিনি কেইনসীয় নীতির বিরোধিতা করে ভারতের পক্ষে ঘাটতি ব্যয়ের বিপদের প্রতি অঙ্গুলি-সংকেত করেন। তাঁর অভিমতকে স্বীকৃতি জানিয়ে ভারত সরকার দ্বিতীয় পরিকল্পনায় ঘাটতি ব্যয়ের পরিমাণকে কাটছাঁট করে ১২০০ কোটি টাকা থেকে ১০৯২ কোটি টাকায় নামিয়ে এনেছিল। তৃতীয় পরিকল্পনায় ঘাটতি ব্যয় সরবরাহকে আরও হ্রাস করা হয়। সরকার যে ঘাটতি ব্যয়ের বিপদ সম্পর্কে সচেতন, এটাই তার প্রমাণ। প্রথম দুটি পরিকল্পনায় উৎপাদন বৃদ্ধির যে সমস্ত সুযোগ-সুবিধা দেখা দিয়েছে, তার নগণ্যতার বিচারে ঘাটতি ব্যয়কে আর অধিক প্রশ্রয় দেওয়া চলে না। তাহলে মুদ্রাস্ফীতি অনিবার্য রূপে দেখা দেবে। এভাবে মুদ্রাস্ফীতি রোধ করা গেলেও দ্রব্যমূল্য বৃদ্ধি রোধ করা যাবে না। এখন আমরা এটাই হাড়ে হাড়ে টের পাচ্ছি।

Total No. of printed pages = 3

4 (Sem-3) FHIN-II

2017

HINDI

(Functional MIL-II)

Paper : 3-2

Full Marks – 80

Time – Three hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions.

1. निम्नलिखित प्रश्नों के पूर्ण वाक्य में उत्तर दो : $1 \times 10 = 10$

(क) हल चलानेवाले किसका हवन किया करते हैं?

(ख) पशुओं के अज्ञान में क्या छिपा हुआ है?

(ग) आदमियों की निजार्त करना किसका काम है?

(घ) मजदूरी और फकीरी किसके लिए आवश्यक है?

(ङ) पुर्तगाली यहाँ क्या करने आये थे?

(च) बुद्ध ने कैसे उपाय खोजा?

(छ) किसके दर्शन करके ब्रह्महत्या मिटती थी ?

- (ज) तापसजनों का शरीर कैसा होता है?
- (झ) लक्ष्मण ने क्यों बड़े भाई का साथ दिया?
- (ञ) उर्मिला ने किसका अनुकरण नहीं किया?

2. निम्नलिखित में से किन्हीं पाँच के उत्तर दो : $2 \times 5 = 10$

- (क) कवि स्वभाव की दो बातें लिखो।
- (ख) उर्मिला को किसका किसका वियोग सहना पड़ा ?
- (ग) गुरुनिन्दा के समय भले आदमी को क्या-क्या करना चाहिए ?
- (घ) मुसलमानों के यहाँ क्या लेना हयम है पर किसकी सूद देना ही पड़ता है?
- (ङ) हल चलानेवाले को किसका ज्ञान नहीं होता तथा इसकी स्त्री कैसी होती है?
- (च) मजदूरी मनुष्य के किसका परिणाम है?

3. किन्हीं तीन प्रश्नों के उत्तर दो : $3 \times 5 = 15$

- (क) कवियों की उर्मिला विषयक उदासीनता।
- (ख) समाज का पालन करने दूध की धारा।
- (ग) मजदूरी और कला।
- (घ) कछुआ धर्म का समाज पर प्रभाव।

4. किन्हीं दो प्रश्नों के उत्तर लिखो : $5 \times 2 = 10$

- (क) लक्ष्मण चरित्र चित्रण।
- (ख) मजदूरी करनेवाला मजदूर।
- (ग) अनार्य द्वारा आर्यों का उत्पीड़न।

5. पारिभाषिक शब्दावली का हिन्दी अनुवाद लिखो : 15

Federal, Follow, Format, Glove, Hardware, Hazard, Horror, Income, Inroad, Kidnap, Lecture, Ministry, Nicely, Over power, Postern.

6. काजीरंगा अभयारण्य पर मुख्यमंत्री को पत्र लिखो। 10

7. आधुनिक युग में कई समस्याएँ हैं। एकल परिवार उनमें प्रमुख समस्या बनता जा रहा है। एकल परिवार में जन्मे बच्चे की देख रेख एक गम्भीर समस्या होती जा रही है। एकल परिवार में वृद्धों की देख रेख भी समस्या बनती जा रही है। सब कुछ होते हुए एकल परिवार उपभोग करने का तरीका खोता जा रहा है।

- (क) उपर्युक्त अपठित का शीर्षक लिखो। 1
- (ख) रेखांकित भाग की व्याख्या करो। 3
- (ग) गद्यांश का सारांश अपने शब्दों में लिखो। 6

2017

ELECTIVE NEPALI

Full Marks : 80

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

1. उत्तर दिनुहोस् : 1×10=10

- (क) 'अटलबहादुर' नाटकको नाटककार को हुन्?
- (ख) जादूभक्त को हो?
- (ग) 'अटलबहादुर' नाटकमा कतिवटा अङ्क छन्?
- (घ) 'अटलबहादुर' नाटकको शुरूमै उल्लेख गरिएको अच्छामनिवासी लेफटेन को हो?
- (ङ) अनुह्लाद को हो?
- (च) हिरण्यकशिपुकी पत्नीको नाम के हो?
- (छ) 'प्रह्लाद' नाटक कसले लेखेको हो?
- (ज) 'प्रह्लाद' नाटक-अन्तर्गत कुनै एक दैत्य वैज्ञानिकको नाम लेख्नुहोस्।
- (झ) देवर्षि को हो?
- (ञ) कुनै एक दैत्य छात्रको नाम लेख्नुहोस्।

2. छोटो उत्तर दिनुहोस् :

2×5=10

- (क) “हे मूर्ख कपूत, आज सेतीका किनारमा जा, आफ्ना बाबुको मठमा।” यो वाक्य कसले कसलाई भनेको हो?
- (ख) ‘अटलबहादुर’ नाटकका कुनै दुई पात्रको नाम लेख्नुहोस्।
- (ग) “सौतेनी महतारीको ताउमा सहनुपर्छ।” यो उक्ति कसले कोसँग भनेको हो?
- (घ) “खै, खै, कहाँ छ खै?
यो आकाश त देखिन्छ, तेरो विष्णु कहाँ छ खै?”
माथिको प्रश्न कसले कोसँग गरेको हो?
- (ङ) दैत्यगुरु शुक्राचार्यका दुई पुत्रको नाम लेख्नुहोस्।

3. कुनै चार प्रश्नको उत्तर लेख्नुहोस् :

5×4=20

- (क) सप्रसन्न व्याख्या गर्नुहोस् :
“जो मार्छ अरूलाई त्यै मृत्युदेखि डराउला,
जो कम्मर कसी बस्छ मर्न त्यो के डराउँथ्यो।”
अथवा
सत्क मूढाहरू सत्क, पापीको छलमा परी अकै मरेछ
यल्लाई मार।
- (ख) प्रह्लादले ब्रह्माको पछि लाग्न खोज्दा ब्रह्माले प्रह्लादलाई
कस्तो उपदेश दिएका थिए?
- (ग) मार्नलाई सधैं मृत्यु जन्मदेखि तयार छ। यो वाक्य
कसले, कोसँग र किन भनेको हो?

(घ) सप्रसन्न व्याख्या गर्नुहोस् :

त्यो बूढाको मलाई के आस? म त हजुरकी छु।

अथवा

“सौतेनी छोरो भनेर मनमा निष्ठुरता नगर्नु, भाइलाई खुश गर्नेछौ।”

- (ङ) अटलबहादुरका बाबु राजाको मृत्यु कसरी भएको थियो?
छोटकरीमा उत्तर लेख्नुहोस्।
- (च) “क्या लाग्छ सरकार! बखतले यस्तै गन्यो, राज्य
अटलबहादुरलाई मिला कि अमरबहादुरलाई?” यस पंक्ति
कसले, कोसँग र के प्रसङ्गमा भनेको हो? उत्तर
लेख्नुहोस्।

4. (क) नाटककार पहलमान सिंह स्वारको परिचय लेख्नुहोस्। 10

अथवा

नाटककारले ‘अटलबहादुर’ नाटक लेखेर नेपाली
नाट्य-जगतमा पहिलो पदछाप बसाएको कुरालाई स्पष्ट
पार्नुहोस्।

(ख) रानी र अमरबहादुर-को दुष्ट चरित्रमाथि प्रकाश पार्नुहोस्। 10

अथवा

‘अटलबहादुर’ नाटकको प्रमुख पात्र अटलबहादुरको चरित्र
चित्रण गर्नुहोस्।

- (ग) ‘प्रह्लाद’ नाटकलाई स्वाभाविक बनाउनका लागि
नाटककारले कस्ता उपायहरू अँगालेका छन्? नाटकको
आधारमा छलफल गर्नुहोस्।

10

अथवा

‘प्रह्लाद’ नाटकमा नाटककारले अध्यात्मवाद र भौतिकवादमाथि कस्तो विचार पोखेका छन्? नाटकको आधारमा स्पष्ट पार्नुहोस्।

- (घ) “ज्ञान मर्दछ हाँसेर रोई विज्ञान मर्दछ।” यस भनाइको तात्पर्य स्पष्ट पार्नुहोस्। 10

अथवा

वरिष्ठ नाटककारका रूपमा बालकृष्ण समको देनमाथि एउटा लेख प्रस्तुत पार्नुहोस्।

Total No. of printed pages = 3

4 (Sem-3) FHIN-II

2017

HINDI

(Functional MIL-II)

Paper : 3-2

Full Marks – 80

Time – Three hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions.

- निम्नलिखित प्रश्नों के पूर्ण वाक्य में उत्तर दो : $1 \times 10 = 10$
 - हल चलानेवाले किसका हवन किया करते हैं?
 - पशुओं के अज्ञान में क्या छिपा हुआ है?
 - आदमियों की निजार्त करना किसका काम है?
 - मजदूरी और फकीरी किसके लिए आवश्यक है?
 - पुर्तगाली यहाँ क्या करने आये थे?
 - बुद्ध ने कैसे उपाय खोजा?
 - किसके दर्शन करके ब्रह्महत्या मिटती थी ?

[Turn over

- (ज) तापसजनों का शरीर कैसा होता है?
 (झ) लक्ष्मण ने क्यों बड़े भाई का साथ दिया?
 (ञ) उर्मिला ने किसका अनुकरण नहीं किया?

2. निम्नलिखित में से किन्हीं पाँच के उत्तर दो : $2 \times 5 = 10$

- (क) कवि स्वभाव की दो बातें लिखो।
 (ख) उर्मिला को किसका किसका वियोग सहना पड़ा ?
 (ग) गुरुनिन्दा के समय भले आदमी को क्या-क्या करना चाहिए ?
 (घ) मुसलमानों के यहाँ क्या लेना हराम है पर किसकी सूद देना ही पड़ता है?
 (ङ) हल चलानेवालों को किसका ज्ञान नहीं होता तथा इसकी स्त्री कैसी होती है?
 (च) मजदूरी मनुष्य के किसका परिणाम है?

3. किन्हीं तीन प्रश्नों के उत्तर दो : $3 \times 5 = 15$

- (क) कवियों की उर्मिला विषयक उदासीनता।
 (ख) समाज का पालन करने दूध की धारा।
 (ग) मजदूरी और कला।
 (घ) कछुआ धर्म का समाज पर प्रभाव।

4. किन्हीं दो प्रश्नों के उत्तर लिखो : $5 \times 2 = 10$
 (क) लक्ष्मण चरित्र चित्रण।
 (ख) मजदूरी करनेवाला मजदूर।
 (ग) अनार्य द्वारा आर्यों का उत्पीड़न।

5. पारिभाषिक शब्दावली का हिन्दी अनुवाद लिखो : 15

Federal, Follow, Format, Glove, Hardware, Hazard, Horror, Income, Inroad, Kidnap, Lecture, Ministry, Nicely, Over power, Postern.

6. काजीरंगा अभयारण्य पर मुख्यमन्त्री को पत्र लिखो। 10

7. आधुनिक युग में कई समस्याएँ हैं। एकल परिवार उनमें प्रमुख समस्या बनता जा रहा है। एकल परिवार में जन्मे बच्चे की देख रेख एक गम्भीर समस्या होती जा रही है। एकल परिवार में वृद्धों की देख रेख भी समस्या बनती जा रही है। सब कुछ होते हुए एकल परिवार उपभोग करने का तरीका खोता जा रहा है।

- (क) उपर्युक्त अपठित का शीर्षक लिखो। 1
 (ख) रेखांकित भाग की व्याख्या करो। 3
 (ग) गद्यांश का सारांश अपने शब्दों में लिखो। 6

